

Percussorem ingredi. Ex hoc videt q̄ malus angelus fuit ille exterminator. **In noctis medio**: illi. s. in qua imolatus est agnus. **Anteq̄ fermentaretur**: Nō q̄ farina illa sic conspersa fermentaret postea: sed quia non ante fuit fermentata: multo fortius nec post: Et ē sensus:

D Nec ante nec post fuit fermentata. Et ē simile Gen. viij. b. Emisit noe coruū: qui nō reuertebat donec sicarentur aque sup̄ terram: id ē nec ante nec post. Et Matth. i. d. Accipit ioseph cōiugē suā: et non cognovit eam donec peperit filium suū primo genitum: id est nec ante nec post. Et i. Reg. iij. a. Nō poterat heri videre lucernā / anteq̄ extingueretur.

Habitatio aut. Nota noie egypti intelligendū est ois incolatus eorum: qui incipit a promissione abraę facta ei i via mesopotamię: Gen. xij. a. A qua vsq̄ ad legē datā tot āni fluxerūt: vt dic̄ apl̄s Gal. iij. c. Et Glo. Aug. super locū istū: Hāz post mortē ioseph solū q̄draginta ānis seruauit israel i egypto: q̄b̄ expletis eadē die egressus est de egypto: qua. s. cepit seruitus eius: Vel eadem die: qua scilicet exiuit abraam ad pegrinandum: Vel eadem: id est in vna simul exiuit omnis multitudo: non successiue singulis diebus. Quare sic debeat istī anni cōputari: probat h̄ modo: Septuaginta q̄nq̄ annorum erat abraam quando facta est ei pmissio p̄dicta: Gen. xij. b. Centenario vero natus est isaac: Gen. xxj. a. Et ita a pmissione vsq̄ ad natiuitatē isaaci fuerunt vigintrinq̄ anni. His adde omnes annos isaac. s. centum octoginta / vt dicitur Gen. xxv. d. fuit āni ducenti q̄nq̄. Jacob vero in morte isaac erat centum vigintrī annos. Ad probatur sic: Isaac sexagenario natus est ia-

uit autem moyses omnes seniores filiorum israel et dixit ad eos: Ite tollentes animalia p̄ familias vestras: immolate phasē. Fasciculūq̄ hyssopi tingite sanguine qui est i limine: et aspergite ex eo sup̄ liminare et vtrunq̄ postem. Nullus vestrum egrediatur ostiū domū suę vsq̄ mane. Transibit enim dominus percutiens egyptios. Cūq̄ viderit sanguinē in sup̄liminari et in vtroq̄ poste: transcendet ostiū domus: et non sinet percussorē ingredi domos vestras et ledere. Custodi verbū istud: legitimū tibi et filiis tuis vsq̄ in eternum. Cūq̄ introieritis terram quam dominus deus daturus est vobis vt pollicitus est: obseruabitis cerimonias istas. Et cum dixerint vobis filij vestri: quę est ista religio? dicitis eis: Victimā transit̄ domini est: quando transiuit super domos filiorum israel i egypto: percutiens egyptios / et domos n̄ras liberans. Incuruatusq̄ populus adorauit. Et egressi filij israel fecerunt sicut p̄ceperat dominus moysi et aaron. Factum est autem in nocte medio: percussit dominus omne primogenitū in terra egypti: a primogenito pharaonis qui sedebat in solio eius vsq̄ ad primogenitū captiue quę erat in carcere: et omne primogenitū iumentorū. Surrexitq̄ pharao nocte et omnes serui eius cunctaq̄ egyptus: et ortus est clamor magnus in egypto. Hęc enī erat domus in qua non iaceret mortuus. Locatisq̄ pharao moysi et aaron nocte: ait: Surgite egredimini a pp̄lo meo et vos et filij isra-

el. Ite et imolate domino sicut dicitis. Oues vestras et armenta assumite vt petieratis: et abeuntes b̄ndicite mihi. Urgebantq̄ egyptij populum de terra exire velociter / dicentes: Omnes moriemur. Tulit igitur populus conspersam farinam anteq̄ fermentaret: et ligans in pallijs posuit sup̄ humeros suos. Feceruntq̄ filij israel sicut p̄ceperat dominus moysi: et petierūt ab egyptijs vasa argentea et aurea: vestesq̄ plurimas. Dedit autē dominus gratiam populo coraz egyptijs vt cōmodaret eis: et spoliauerunt egyptios. Profectiq̄ sunt filij israel de ramesse in socchot: sexcenta fere milia peditum virorū absq̄ paruulis et mulierib̄: Sed et vulgus p̄miscuū innumerabile ascendit cū eis: oues et armenta et animātia diuersi generū multa nimis. Corectq̄ farinā quaz dudū conspersam de egypto tulerant: et fecerunt subcinericios panes acymos. Hęc enim poterāt fermentari cogentib̄ exire egyptijs: et nullam facere sinētibus morā: nec pulmenti quicq̄ occurrerat preparare. Habitatio autem filiorum israel q̄ manserunt in egypto fuit q̄dringentorū triginta annorum. Quibus expletis eadē die egressus est omnis exercitus dñi d̄ terra egypti. Hęc ista est obseruabilis dñi: quando eduxit eos de terra egypti. Hanc obseruare debēt omnes filij israel in generationib̄ suis. Dixitq̄ dominus ad moysen et aaron: Hęc est religio phasē: Dis alienigena nō comedet ex eo. Dis autem seruus empticius circumcidetur: et sic comedet.

el. Ite et imolate domino sicut dicitis. Oues vestras et armenta assumite vt petieratis: et abeuntes b̄ndicite mihi. Urgebantq̄ egyptij populum de terra exire velociter / dicentes: Omnes moriemur. Tulit igitur populus conspersam farinam anteq̄ fermentaret: et ligans in pallijs posuit sup̄ humeros suos. Feceruntq̄ filij israel sicut p̄ceperat dominus moysi: et petierūt ab egyptijs vasa argentea et aurea: vestesq̄ plurimas. Dedit autē dominus gratiam populo coraz egyptijs vt cōmodaret eis: et spoliauerunt egyptios. Profectiq̄ sunt filij israel de ramesse in socchot: sexcenta fere milia peditum virorū absq̄ paruulis et mulierib̄: Sed et vulgus p̄miscuū innumerabile ascendit cū eis: oues et armenta et animātia diuersi generū multa nimis. Corectq̄ farinā quaz dudū conspersam de egypto tulerant: et fecerunt subcinericios panes acymos. Hęc enim poterāt fermentari cogentib̄ exire egyptijs: et nullam facere sinētibus morā: nec pulmenti quicq̄ occurrerat preparare. Habitatio autem filiorum israel q̄ manserunt in egypto fuit q̄dringentorū triginta annorum. Quibus expletis eadē die egressus est omnis exercitus dñi d̄ terra egypti. Hęc ista est obseruabilis dñi: quando eduxit eos de terra egypti. Hanc obseruare debēt omnes filij israel in generationib̄ suis. Dixitq̄ dominus ad moysen et aaron: Hęc est religio phasē: Dis alienigena nō comedet ex eo. Dis autem seruus empticius circumcidetur: et sic comedet.

egyptum fuerunt ducenti q̄ndeci anni. Et tunc ioseph erat ānorum trigintanouē. Et probat sic: Triginta annorum erat quando stetit coram pharaone: Gen. xlij. f. Et nouem anni transiit a tunc vsq̄ ad aduentum iacob in egyptum: Septem scilicet steriles: et duo famis: Et tunc venit iacob i egyptum. Et omnes anni ioseph fuerunt centum decez: Gen. vlt. d. Et ita ioseph p̄ ingressus iacob vixit ānis septuagintauno: quibus additis supra dictis ducenti q̄ndecim / sunt ducenti octoginta sex. His additis iterum centū q̄nquagintaquatuor q̄bus seruauit israel in egypto post mortē ioseph: fuerūt āni. cccc. triginta a p̄missione facta abraę vsq̄ ad exitum de egypto: vt dicit apl̄s. **Quādo eduxit**: Ergo illa nocte q̄ imolatus est agnus eduxit eos dñs d̄ egypto. Contra. s. eo. dē. d. d̄: Nullus egredietur ostiū domus suę vsq̄ mane. Solutū intelligendū est eductos nocte. i. ad egredientū mane ab egyptijs nocte expulsos. **Omnes alienigena**. Tales sūt omnes q̄ non p̄pter christum sed p̄pter lucrū seruūt ecclesię: Vaxime sacerdotes: q̄ nō in christi cōmemoratione sed in lucrū expectatione cōficiūt. De quibus Malach. i. c. Quis est ex vobis q̄ claudat ostia et incendat altare meū gratis: Non est mihi voluntas in vobis: et munus non suscipias de manu v̄ra / dicit dñs exercitū. **Circumcidetur**. Videre. iij. a. Circumcidimini dño / et auferte p̄putia

5. 11. a. 1. Reg. 6. b.

36. dif. c. legim⁹. sed econtra.

B

Numeri. 9. b. Job. 19. g.

A. 1. 2. 2. d. et. 34. c. Numeri. 2. b. et. 8. c. Luc. 2. d. De voto e. magne

cordium vestrorum. a In vna domo. Cant. vi. c. Una e columba mea. Unde qui vult esse d pullis huius colubis: oportet q sit vnus vnitate sensus et voluntatis: vt vnus et ides sentiat et vult. Act. iij. f. Multitudinis credentium erat cor vnus et vnus. b Nec os illius confringe. quia medulla. i. diuinitas christi non est ita subtiliter inuestiganda sicut humanitas. Esa. liij. a. Generationem eius quis enarrabit: Prouerb. xxv. d. Si cut q mel comedit etc.

c Colonia. Colonia est ciuitas vel regio que p defectu indigenarum nouis cultoribus adimpletur. d Circumcidet: prius: i omni verbo in lingua: vt non loqur nisi sermones dei. Prouerb. xvij. d. Dors et vita in manibus lingue. Si tñ esset i ea vita non eēt circumcidenda: si tñ mors non tñc similit: sed penitus abscondenda. e Ad vesce tur ex eo. Ecce. xliij. c. Omnis incircumcisus corde et incircumcisus carne non ingrediet in sanctarium meum. f Indigene et co. Act. x. c. In veritate nunc comperi quia non est acceptor personarum deo etc. g Eade die edu. Cora. s. eo. c. dicit: q nocte eduxit eos. Solu. Uruncq veru est: sed nocte dicuntur educti: quia nocte copulsi sunt ab egyptijs egredi: die vero egres si: qz ipsi expectauerunt mane.

h Expoti. Ca. XIII. dcutusqz est dominus ad moysen etc. b Sanctifica mihi. Dicit q de masculos solos sibi voluit sanctificari: qz solos masculos egyptiorum percussit: qd satis pabile est: etsi non sit expressus in textu. Et nota q primogenita filiorum leui offerebant et seruiebant iugiter dño sine redemptione: sed filij primogeniti aliarum tribuum offerebant et redimebantur qnqz fidelis: vt legitur Leuit. xvij. d. Numeri. iij. g. et. xvij. c. Sed nota qd dictum est q primogeniti leuitarum iugiter seruiebant dño intelligendu e ex parte patris: Nam dñs fuit de tribu leui: sed ex parte matris: et

ideo redempti qnqz fidelis. Primogenita pecorum apta ad imolandum: oblata erant sacerdotis: Primogenita vero imundorum non oblata: quedam redimebantur: vt primogenitum asini mutabatur oue: que pro eo offerebatur: et erat sacerdos. Alia nec oblata nec redempta: occidebantur: vt primogenitum canis. Præter dictam causam est alia quare primogenita bestiarum offerebantur: qz ab angelo percussore liberauerat dominus: et ideo sua erant. Vel qz iustus est q primis fructibus honorandus e creator omnium primus. i Diei huius in q. Deut. vj. b. Erit hoc quasi signum in manu tua et quasi appensum quod ante oculos tuos etc. k In manu tua. Tria notabilia iubet dominus: vt sit lex i ore: signum in manu: monumentum ante oculos. Lex i ore: predicatio scilicet: que ligat predicatorem ad faciendum. Prouerb. vj. a. Illaqueatus es verbo os tui etc. Signum in manu: exemplum i opere. Esa. xliij. a. Iste dicit: dñi ego sum: et ille iuocabit me in nomine iacob etc. Monumentum ante oculos: vt quod bene cogitat: forte ante oculos i actu pdeat: et sic melius memorie commendetur. Pharisæi habebant scribas: et decalogum similit. Quod scribatur: habet in historijs super hunc locum: et etiam in ipsijs historijs Rubrica dicitur scripturae primogenitorum. l Et dederit eam tibi: Gratia dicitur. Non ergo meritis. Solu. Gratia datur et meritis: qz gratia non excludit meritum: sed et meritum est totum ex gratia primogeniti. Unde solus dicit: Quicquid habes meriti: puenit gratia donat. Nil deus in nobis præter sua dona coronat. Vel gratis dedit quo ad illos quibus dedit. i. sine meritis eorum: et tamen meritis patrum. m Filij tuis. exceptis primogenitis leuitarum. n Der via terre philistinum. Duplex e via veniendi ad terram promissionis. Illic ostendit vna per terram philistinum: altera per desertum. Prima bellicosa e: et plena hostibus. Secunda inops: et plena amaritudinibus. Prima e con-

ideo redempti qnqz fidelis. Primogenita pecorum apta ad imolandum: oblata erant sacerdotis: Primogenita vero imundorum non oblata: quedam redimebantur: vt primogenitum asini mutabatur oue: que pro eo offerebatur: et erat sacerdos. Alia nec oblata nec redempta: occidebantur: vt primogenitum canis. Præter dictam causam est alia quare primogenita bestiarum offerebantur: qz ab angelo percussore liberauerat dominus: et ideo sua erant. Vel qz iustus est q primis fructibus honorandus e creator omnium primus.

i Diei huius in q. Deut. vj. b. Erit hoc quasi signum in manu tua et quasi appensum quod ante oculos tuos etc. k In manu tua. Tria notabilia iubet dominus: vt sit lex i ore: signum in manu: monumentum ante oculos. Lex i ore: predicatio scilicet: que ligat predicatorem ad faciendum. Prouerb. vj. a. Illaqueatus es verbo os tui etc. Signum in manu: exemplum i opere. Esa. xliij. a. Iste dicit: dñi ego sum: et ille iuocabit me in nomine iacob etc. Monumentum ante oculos: vt quod bene cogitat: forte ante oculos i actu pdeat: et sic melius memorie commendetur. Pharisæi habebant scribas: et decalogum similit. Quod scribatur: habet in historijs super hunc locum: et etiam in ipsijs historijs Rubrica dicitur scripturae primogenitorum.

l Et dederit eam tibi: Gratia dicitur. Non ergo meritis. Solu. Gratia datur et meritis: qz gratia non excludit meritum: sed et meritum est totum ex gratia primogeniti. Unde solus dicit: Quicquid habes meriti: puenit gratia donat. Nil deus in nobis præter sua dona coronat. Vel gratis dedit quo ad illos quibus dedit. i. sine meritis eorum: et tamen meritis patrum. m Filij tuis. exceptis primogenitis leuitarum. n Der via terre philistinum. Duplex e via veniendi ad terram promissionis. Illic ostendit vna per terram philistinum: altera per desertum. Prima bellicosa e: et plena hostibus. Secunda inops: et plena amaritudinibus. Prima e con-

l Et dederit eam tibi: Gratia dicitur. Non ergo meritis. Solu. Gratia datur et meritis: qz gratia non excludit meritum: sed et meritum est totum ex gratia primogeniti. Unde solus dicit: Quicquid habes meriti: puenit gratia donat. Nil deus in nobis præter sua dona coronat. Vel gratis dedit quo ad illos quibus dedit. i. sine meritis eorum: et tamen meritis patrum. m Filij tuis. exceptis primogenitis leuitarum. n Der via terre philistinum. Duplex e via veniendi ad terram promissionis. Illic ostendit vna per terram philistinum: altera per desertum. Prima bellicosa e: et plena hostibus. Secunda inops: et plena amaritudinibus. Prima e con-

Der via terre philistinum. Duplex e via veniendi ad terram promissionis. Illic ostendit vna per terram philistinum: altera per desertum. Prima bellicosa e: et plena hostibus. Secunda inops: et plena amaritudinibus. Prima e con-

B

16. 9. 34. 47

C

D

uerfatio seculari: Philiſtium eni interpretat ruina: Et i ſeculo
multiplex ruina. Secunda uerfatio clauſtralis. Clauſtru eni
dicitur deſertum: qz a mulis deſerit. Tñ moyses cui dñs loq

13. b. baf facie ad faciem / p
deſertu tanqz uiaz ſe
curiozes duxit popu
lū ſuū ad terram pro
miſſionis. a. **Bel**
la conſurgere: qz
philiſtium habebant
exoſos hebreos ppt
moleſtiam z odiū pa
trū: id eſt abraaz / ſa
ac z iacob: qui multū
uenerunt eos.

16. 14. 6. **Sed circūdu**
rit per uia deſerti.
Sed cum non habet
homo quid facere poſ
ſit / tūc debet ſe com
mittere totaliter deo.
Unde. ij. Paral. .xx.
c. dicit ioſaphat: Euz
ignozam quid agere
debeam / ſolū reſi
dū habem / ut oca
los noſtros dirigam

17. 14. 6. **Surta ma**
re rubru. Nota q
aqua hui maris non
eſt rubra ex ſe: ſed ois
terra circūſtans rubra
eſt: ex qua uitiat gur
ges: Unde miniſt ac
tiſſimum excerptur.
Quicqd eſt in h mari
ſi hunc colorez cadit:
Etiaz piſces z gēme
inuentunt in littoze ru
bz: que humo inuolu
te z inter arenas con
trite / terre colorez ha
bent ſimul z maris. i.
lucide z rubez. Hoc
mare diuidit in duos
ſinus. Unus q ab ori
ente: z perſicus appel
latur: quia perſe ozaz
eiuz inhabitant. Alter
arabicus. Tamē ubi
nos habem / rubru /
hebrei habent canno
ſum: quia canne in lit
toze ei abundāt. Per
hanc uiam duxit po
pulū moyses: Tū p
pter mandarū dñi p
cipientis ut pplz du
ceret ad montes ſinal
ad imolandū ſibi: Tū
quia ſi egyptij uellet
eoſ pſequi / grauē mo
leſtā itineris ſuſtine
rent. d. **Armati:**
id eſt ſupellectile multa
muniti. Hec expoſi
tio accipit a trāſlatio
ne: Aquile q ut dicit
Hierō. in hoc loco
magis pprie dicitur

18. 14. 6. **Re**
uerſi caſtrametent eregione
phiairoth / que eſt inf mag
daluz z mare contra beelſe
phon: In pſpectu ei caſtra
ponetis ſuper mare. Dictu
ruſqz eſt pharao ſuper filijs
iſrael: Coartati ſunt in terra:
z cluſit eos deſertū: Et indu
rabo cor eiuz: ac pſequetur
uos: z glorificabor i pharao
ne: z in oi exercitu ei: ſcient
qz egyptij / qz ego ſum dñs.
Fecerūtqz ita. Et nūciatum
eſt regi egyptioz q fugiſſet
ppls: imutatus eſt cor pha
raonis z ſeruoꝝ eiuz ſup po
pulo: z dixerūt: Quid uolui
mus facere ut dimitteremus
iſrael ne ſeruiret nobis: Jun
xit qz currū z oēz populū ſuū
aſſumpſit ſecū: Tulitqz ſer
centos currus electos: z qe
quid in egypto currū ſuū:
et duces totius exercit. In
durauitqz dñs cor pharao
nis regl egypti / z pſecur eſt
filios iſrael. At illi egreſſi
erant in manu excelsa. Cūqz
pſequerent egyptij ueltigia
pcedentū: reperūt eos i ca

19. 14. 6. **Om**
nis egypti / qz ego ſum dñs.
Fecerūtqz ita. Et nūciatum
eſt regi egyptioz q fugiſſet
ppls: imutatus eſt cor pha
raonis z ſeruoꝝ eiuz ſup po
pulo: z dixerūt: Quid uolui
mus facere ut dimitteremus
iſrael ne ſeruiret nobis: Jun
xit qz currū z oēz populū ſuū
aſſumpſit ſecū: Tulitqz ſer
centos currus electos: z qe
quid in egypto currū ſuū:
et duces totius exercit. In
durauitqz dñs cor pharao
nis regl egypti / z pſecur eſt
filios iſrael. At illi egreſſi
erant in manu excelsa. Cūqz
pſequerent egyptij ueltigia
pcedentū: reperūt eos i ca

20. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego
ſū dñs: cuz gliſicat / ſuero in
pharaone: z i currib atqz in
eqtib ei. Tollēſqz ſe angel
dei q pcedebat caſtra iſrl /
abiit p eos / z cū eo pſ colū
na nubis priora dimittēs / p
tergū ſtetit / inf caſtra egyptioꝝ
z caſtra iſrl. Et erat nu
bel tenebroſa z illuminat no
ctem: ita ut ad ſe iucez toto
nocti tpe accedere nō uale
rēt. Cūqz extēdiſſet moyses
manū ſup mare: abſtulit il
lud dñs flate vēto uehemēti
et uēte tota nocte / z uertit i
ſiccum: Diuiſaqz eſt aqua / z
ingreſſi ſunt ſilij iſrael p me

21. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego
ſū dñs: cuz gliſicat / ſuero in
pharaone: z i currib atqz in
eqtib ei. Tollēſqz ſe angel
dei q pcedebat caſtra iſrl /
abiit p eos / z cū eo pſ colū
na nubis priora dimittēs / p
tergū ſtetit / inf caſtra egyptioꝝ
z caſtra iſrl. Et erat nu
bel tenebroſa z illuminat no
ctem: ita ut ad ſe iucez toto
nocti tpe accedere nō uale
rēt. Cūqz extēdiſſet moyses
manū ſup mare: abſtulit il
lud dñs flate vēto uehemēti
et uēte tota nocte / z uertit i
ſiccum: Diuiſaqz eſt aqua / z
ingreſſi ſunt ſilij iſrael p me

22. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego
ſū dñs: cuz gliſicat / ſuero in
pharaone: z i currib atqz in
eqtib ei. Tollēſqz ſe angel
dei q pcedebat caſtra iſrl /
abiit p eos / z cū eo pſ colū
na nubis priora dimittēs / p
tergū ſtetit / inf caſtra egyptioꝝ
z caſtra iſrl. Et erat nu
bel tenebroſa z illuminat no
ctem: ita ut ad ſe iucez toto
nocti tpe accedere nō uale
rēt. Cūqz extēdiſſet moyses
manū ſup mare: abſtulit il
lud dñs flate vēto uehemēti
et uēte tota nocte / z uertit i
ſiccum: Diuiſaqz eſt aqua / z
ingreſſi ſunt ſilij iſrael p me

23. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego
ſū dñs: cuz gliſicat / ſuero in
pharaone: z i currib atqz in
eqtib ei. Tollēſqz ſe angel
dei q pcedebat caſtra iſrl /
abiit p eos / z cū eo pſ colū
na nubis priora dimittēs / p
tergū ſtetit / inf caſtra egyptioꝝ
z caſtra iſrl. Et erat nu
bel tenebroſa z illuminat no
ctem: ita ut ad ſe iucez toto
nocti tpe accedere nō uale
rēt. Cūqz extēdiſſet moyses
manū ſup mare: abſtulit il
lud dñs flate vēto uehemēti
et uēte tota nocte / z uertit i
ſiccum: Diuiſaqz eſt aqua / z
ingreſſi ſunt ſilij iſrael p me

24. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego
ſū dñs: cuz gliſicat / ſuero in
pharaone: z i currib atqz in
eqtib ei. Tollēſqz ſe angel
dei q pcedebat caſtra iſrl /
abiit p eos / z cū eo pſ colū
na nubis priora dimittēs / p
tergū ſtetit / inf caſtra egyptioꝝ
z caſtra iſrl. Et erat nu
bel tenebroſa z illuminat no
ctem: ita ut ad ſe iucez toto
nocti tpe accedere nō uale
rēt. Cūqz extēdiſſet moyses
manū ſup mare: abſtulit il
lud dñs flate vēto uehemēti
et uēte tota nocte / z uertit i
ſiccum: Diuiſaqz eſt aqua / z
ingreſſi ſunt ſilij iſrael p me

trāſtulſſe. Infra etiā dz q iermes aſcēderūt. Tñ ubi nos ha
bem armati aſcēderūt: alia trāſlatio hz inermes qnta gene
ratio: Moyses eni qntus fuit a iacob p tribū ſacerdotalem.

Jacob eni genuit le
ui: q caath: q amram:
q moysen. Uel ſi cō
pures p tribū regales
tūc a phares filio iu
de viqz ad ſalmon / q
fuit dux in tribu iude /
fuerit qnz generatio
nes / nō pputato pha
res. Phares eni genu
it eſro / q arā / q amina
dab / q naſon / q ſalmo.
Efferte of. Quē
dicūt pphetiſſe forte
d diſſi cultate itineriſ.
Tñ hebrei dicūt qd
ouis ex iprouiſo aſti
tit iux eos / q locuta ē
ad eoſ: ob quā rem du
xerūt eā p deſertum.
Tñ Pſ. Qui dedu
cis uelut ouē ioseph.
In extremis ſi.
Secūda maſio q erat
ciuitas tūc deſerta in
capite ſolitudinū: que
uocat a iosepho luc /
ubi poſtea diē baby
loniā factā a cambyſe
filio cyri: qui i Eſdra
uocat artaxerxes: in
Judith nabuchodo
noſor: dum vaſtaret
egyptum fecit eam.
g. **Atroz tem.** In
colūna nub z ſeruoꝝ
ſolis p diē: In colūna
ignis z tenebras no
ctis: z ut ſibi a ſerpēt
ibus puiderent.

25. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego
ſū dñs: cuz gliſicat / ſuero in
pharaone: z i currib atqz in
eqtib ei. Tollēſqz ſe angel
dei q pcedebat caſtra iſrl /
abiit p eos / z cū eo pſ colū
na nubis priora dimittēs / p
tergū ſtetit / inf caſtra egyptioꝝ
z caſtra iſrl. Et erat nu
bel tenebroſa z illuminat no
ctem: ita ut ad ſe iucez toto
nocti tpe accedere nō uale
rēt. Cūqz extēdiſſet moyses
manū ſup mare: abſtulit il
lud dñs flate vēto uehemēti
et uēte tota nocte / z uertit i
ſiccum: Diuiſaqz eſt aqua / z
ingreſſi ſunt ſilij iſrael p me

26. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego
ſū dñs: cuz gliſicat / ſuero in
pharaone: z i currib atqz in
eqtib ei. Tollēſqz ſe angel
dei q pcedebat caſtra iſrl /
abiit p eos / z cū eo pſ colū
na nubis priora dimittēs / p
tergū ſtetit / inf caſtra egyptioꝝ
z caſtra iſrl. Et erat nu
bel tenebroſa z illuminat no
ctem: ita ut ad ſe iucez toto
nocti tpe accedere nō uale
rēt. Cūqz extēdiſſet moyses
manū ſup mare: abſtulit il
lud dñs flate vēto uehemēti
et uēte tota nocte / z uertit i
ſiccum: Diuiſaqz eſt aqua / z
ingreſſi ſunt ſilij iſrael p me

27. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego
ſū dñs: cuz gliſicat / ſuero in
pharaone: z i currib atqz in
eqtib ei. Tollēſqz ſe angel
dei q pcedebat caſtra iſrl /
abiit p eos / z cū eo pſ colū
na nubis priora dimittēs / p
tergū ſtetit / inf caſtra egyptioꝝ
z caſtra iſrl. Et erat nu
bel tenebroſa z illuminat no
ctem: ita ut ad ſe iucez toto
nocti tpe accedere nō uale
rēt. Cūqz extēdiſſet moyses
manū ſup mare: abſtulit il
lud dñs flate vēto uehemēti
et uēte tota nocte / z uertit i
ſiccum: Diuiſaqz eſt aqua / z
ingreſſi ſunt ſilij iſrael p me

28. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego
ſū dñs: cuz gliſicat / ſuero in
pharaone: z i currib atqz in
eqtib ei. Tollēſqz ſe angel
dei q pcedebat caſtra iſrl /
abiit p eos / z cū eo pſ colū
na nubis priora dimittēs / p
tergū ſtetit / inf caſtra egyptioꝝ
z caſtra iſrl. Et erat nu
bel tenebroſa z illuminat no
ctem: ita ut ad ſe iucez toto
nocti tpe accedere nō uale
rēt. Cūqz extēdiſſet moyses
manū ſup mare: abſtulit il
lud dñs flate vēto uehemēti
et uēte tota nocte / z uertit i
ſiccum: Diuiſaqz eſt aqua / z
ingreſſi ſunt ſilij iſrael p me

29. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego
ſū dñs: cuz gliſicat / ſuero in
pharaone: z i currib atqz in
eqtib ei. Tollēſqz ſe angel
dei q pcedebat caſtra iſrl /
abiit p eos / z cū eo pſ colū
na nubis priora dimittēs / p
tergū ſtetit / inf caſtra egyptioꝝ
z caſtra iſrl. Et erat nu
bel tenebroſa z illuminat no
ctem: ita ut ad ſe iucez toto
nocti tpe accedere nō uale
rēt. Cūqz extēdiſſet moyses
manū ſup mare: abſtulit il
lud dñs flate vēto uehemēti
et uēte tota nocte / z uertit i
ſiccum: Diuiſaqz eſt aqua / z
ingreſſi ſunt ſilij iſrael p me

30. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego
ſū dñs: cuz gliſicat / ſuero in
pharaone: z i currib atqz in
eqtib ei. Tollēſqz ſe angel
dei q pcedebat caſtra iſrl /
abiit p eos / z cū eo pſ colū
na nubis priora dimittēs / p
tergū ſtetit / inf caſtra egyptioꝝ
z caſtra iſrl. Et erat nu
bel tenebroſa z illuminat no
ctem: ita ut ad ſe iucez toto
nocti tpe accedere nō uale
rēt. Cūqz extēdiſſet moyses
manū ſup mare: abſtulit il
lud dñs flate vēto uehemēti
et uēte tota nocte / z uertit i
ſiccum: Diuiſaqz eſt aqua / z
ingreſſi ſunt ſilij iſrael p me

31. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego
ſū dñs: cuz gliſicat / ſuero in
pharaone: z i currib atqz in
eqtib ei. Tollēſqz ſe angel
dei q pcedebat caſtra iſrl /
abiit p eos / z cū eo pſ colū
na nubis priora dimittēs / p
tergū ſtetit / inf caſtra egyptioꝝ
z caſtra iſrl. Et erat nu
bel tenebroſa z illuminat no
ctem: ita ut ad ſe iucez toto
nocti tpe accedere nō uale
rēt. Cūqz extēdiſſet moyses
manū ſup mare: abſtulit il
lud dñs flate vēto uehemēti
et uēte tota nocte / z uertit i
ſiccum: Diuiſaqz eſt aqua / z
ingreſſi ſunt ſilij iſrael p me

32. 14. 6. **Et**
timuerūt ualde. Clama
uerūtqz ad dñz: z dixerūt ad
moysen: Forſitan nō erant
ſepulchra in egypto: iō tū
ſi nos ut moreremur i ſoli
tudine. Quid h facere uo
luſti: ut educeret nos ex egypto:
Hōne iſte eſt ſermo quez
loqbamur ad te i egypto: di
centes: recede a nobis ut ſer
uiam egyptijs: Adulto eni
meli eſt ſeruire eis: qz mori
in ſolitudine. Et ait moyses
ad pplm: Nolite timē: Sta
te z uidete magnalia dñi q
factur eſt hodie. Egyptios
eni qz nūc uidet: neqz vl
tra uidebit: vlqz i ſempitnū:
Dñs pugnat p uob / z uos
tacebitis. Dixitqz dñs ad
moysen: Quid clamas ad
me: Loqre filijs iſrl ut pſci
ſcant: Tu at eleua vga tuā:
et extēde manū tuā ſup ma
re / z diuide illud: ut gradiat
ſilij iſrl in medio mari p ſic
cū. Ego at idurabo cor egyptioꝝ
ut pſequent uos: z gliſi
cabor i pharaone: z i oi exer
citu ei: z i currib / z in eqtib
illi: Et ſcient egyptij qz ego

cruce. a. Dur
fuiti: Cosolado/
docedo/ fouendo.
b. In forntu.
tua. Interl. In
solatioe spuffeu:
vel virtute insupa
bili c. Obriuue
runt habi. phi.
Sed quo timuerit
qui non interfuerit
submersioni: So/
lurio. Fama; au/
dierit magnaliu
que fecerat dñs: et
ideo obriuerunt
timore. d. Fi
ant immobiles.
Interl. ad fide.
e. Quasi lapis
Interl. Duricia
incredulitatis.
f. Introduces
eos r plan. Mo
vult domin' nos i
egypro plantare:
nec in deiectis et
humilib' locis: s;
in monte heredi/
tatis sue. g. Fir
missimo habi/
taculo: In pre/
parata habitatio/
ne quam parasti
domine.
h. In desertuz
sur. Desertu' etia
ante transitu ma/
ris: post transitu/
sur: p' helim/ post
sin. i. Eo q
esset ama. Tel
forte p amaritu/
dine animi. Ani/
mequior enim est
qui sitiens no in/
uenit porum q; q
inuentum gusta/
re non potest.
k. Qui osten/
dit ei lignum.
Iste querit Aug.
quod fieri potuit B.
Et die q talis effi/
cacie erat lignum.
vel miraculose fa/
ctum est. Cur ostē/
dit ei lignum cum
alio modo posset
aquis dulcorare:
Et ridet Aug' q
hoc ipsum mira/
culose factum est:
vt in solitudine in/
qua no erat arbor
lignu inueniret: r
etiaz ostēdit ei qd
si mitteret lignum
in aqua/ dulcesce/
ret. Unde Ecclj.

a tuā r deuorauit eos fra. Dix
fuiti i miscdia tua: p'plo quem
b redemisti. Et portasti eū in for
tudie tua: ad habitaculū san
ctum tuū. Ascēderūt ppli r tra
c ti sūt: dolores obtinuerūt habi/
tatores philistim. Tunc ptur/
bati sunt principes edom: ro/
bustos moab obtinuit tremor:
obriuerūt oēs habitatores cha/
naan. Irruat sup eos formido
et pavor: i magnitudie brachij
tui. Fiant immobiles qsi lapis:
donec ptransseat ppls tu' dñe:
donec ptransseat pplus tuus iste
f que possedisti. Introduces eol
r plātab i mōte hereditat' tue:
g firmissimū habitaculo tuo qd
opar' es dñe: Sanctuariū tu/
um dñe qd firmauerit man' tue
Dñs regnabit in et nū r vltra.
Ingressus ē enī eques pharao
cū currib' r eqtib' ei' i mare: r
reduxit sup eos dñs aq̄s marl.
Filij aut' isrl' ābulauerūt p siccū
i medio marl. Sūpsit g maria
pphetissa soroz aaron tympani
nū i māu sua/ egresses sūt oēs
mulieres p' eā cū tympanis r
chorl: qb' p̄cinebat dicēs: Can
tem' dño: B̄hose enī magnifi/
cat' ē: equū r ascēsozē deiecit i
mare. Tulit aut' moyses isrl' de
b mari rubro: r egressi sūt i deser
tū sur. Ambulauerūtq; trib' die
bus p solitudinē/ r n̄ inueniebāt
aquā. Et uenerūt i marath: nec
poterāt bibere aq̄s de marath
i eō q eēt amare. Tñ r p̄gruū
loco nomē imposuit/ vocās il/
lud mara. i. amaritudinem. Et
murmurauit pplus p̄tra moy/
sen dicēs: Quid bibem? At il
k le clamauit ad dñz: Qñi osten
dit ei lignū. qd cū misissz i aq̄s:
i dulcedinē v̄se sūt. Ibi p̄stitu/
it ei p̄cepta atz iudicia: r ibi tē
ptauit eū/ dicēs: Si audier' vo/
cē dñi dei tui: r qd rectū ē corā
eo fecerit: r obedier' mādat' ei'
custodieritq; oia p̄cepta illi':
cūctū lāguozē quē posui i egypto
no inducā sup te. Ego enī
dñs saluator tu'. Uenerit aut' i
helim/ vbi erāt duodecim fon/
tes aq̄rū/ r septuagita palme: r
castrametati sūt iuxta aquas.

omnis multitudo filiorū israel
in desertum sin: qd est inter he
lim r sinai: qñtō decimo die mē
sis secūdi: p' q̄s egressi sūt d ter
ra egypti. Et murmurauit ois
p̄gregatio filioz isrl' p̄tra moy/
sen r aarō in solitudine. Dixe/
rūtq; ad eos filij isrl': Utinam
mortui essem' p manū dñi i ter
ra egypti qñ sedebam' sup ol/
las carniū r comedebam' pa/
nē in saturitate: Cur iduxistis
nos i desertū istud vt occideret
oēs multitudines fame: Dixit
aut' dñs ad moysen: Ecce ego
pluā vob panes d celo. Egre/
diat' ppls r colligat q̄ sufficiūt
p singlos dies/ vt tēptē eū vtz
ābulet i lege mea: an non. Die
āt sexta parēt qd iserāt: r sit du
plū quā colligē solebāt p singu
los dies. Dixerūtq; moyses r
aarō ad oēs filios isrl': Tespe
sciet' q dñs eduxerit vos de
terra egypti: r mane videbitis
gliaz dñi. Audiu enī murmur
vīm p̄tra dñz. Nos vō qd su/
mus: qz misistis p̄tra nos: Et
ait moyses: Dabit dñs vob ve/
spere carnes edē: r mane p̄ces
i saturitate: eo q audierit mur/
muratiōes v̄ias qd' murmura
ti est' p̄tra eū. Nos enī qd su/
mus: Nec p̄tra nos ē murmur
vīm h̄ p̄tra dñz. Dixitq; moy/
ses ad aarō: Dic vniuersē p̄gre/
gatiōi filioz isrl': Accedite co/
rā dño. Audiu enī murmur
vīm. Cūq; loq̄ret aarō ad oēs
cetū filioz isrl': respexerūt ad so/
litudinē. Et ecce glia dñi appa
ruit i nube. Locut' ē āt dñs ad
moysen dicēs: Audiu murmu
ratiōes filioz isrl'. Loq̄re ad eos
Tespe comedet' carnes: r ma
ne saturabim' p̄cib' scietisq; q
ego sim dñs de' v̄s. Factū est g
n vespere r ascēdēs cōturnix ope/
ruit castra: mane qz ros iacuit
p circūitū castrorū. Cūq; ope/
ruissz supficiē frē: apparuit i so/
litudine minutū r qsi pilo tusuz
i solitudine pruinē sup frā. Qd
cū vidisset filij isrl': dixerūt ad i/
uicē: Mābu: qd significat: qd
ē h: Iḡrābāt enī qd eēt. Qui/
bus ait moyses: Iste ē p̄cis quē
dedit dñs vobis ad vespēdūz.
Iste ē sermo quē p̄cepit dñs.

xxviij. a. Hono
ra medicum pro/
pter necessitatem
rē. Hebzus dicit
q illud lignuz na/
turaliter amarum
erat: et vt mirabi/
lioz inotesceret v̄s
diuina/ amax ad/
ditum amaro dul/
cedinem operatū
est. Josephus di/
cit / q; aque con/
traxerant hoc vi/
tium: quia immo/
te fuerant. r dicit
ibi fuisse modicuz
puteum: in q moy/
ses incidit virgāz:
et p̄cepit forti/
bus vt haurirent
aquam: et pluri/
mum effuderunt:
vt vltima que re/
maneret pluribus
concussionibus ex/
citata r purgata
fieret potabilis.
Ibidem dedit eis
domin' aliqua iu/
dicia: id est dare se
promisit si obedi/
re sibi vellent.

Ps. 77.
Sap. 16.6.
Job. 6.6.

B

Expo. Ca. XVI

Profecti
q̄s sūt d
heli rē.
i. Quintodeci
mo die: tricesi/
ma scilicet die ab
exitu de egypto:
tunc defecerūt eis
victualia: que at/
tulerant de egypto.
Quitode.
Interl. quando
scilicet pascha cele/
braf. Numeri. ix.
b. dicit: Si aliq̄s
propter aliquam
imūdiā non pos/
set celebrare pa/
scha quartadeci/
ma luna p̄imi mē/
sis: id est aprilis/
celebraret illud se/
cundo mense: id ē
maio / eiusdem ka/
lendis: scilicet quar/
tadecima luna se/
cundi mensis.
m. Mensis se/
cundi: maij scz
n. Cōturnix.
Joseph' d' tygi/
am vocat: r dicit/
tur sic a loco. Or/
tygia enīn insula
n 5

C

B

Profecti q̄s sūt de helim/ et venit

hu. dñb. 5. c.
Ecclj. 38. a.

meri. 33. b.

est in qua abundant cornices. **a** **I**uxta numeru ani maru. Aug. Sepe scriptura hoies aial appellat a parte rotum. Unde Ps. Non timebo quid faciat mihi caro: no carnes pro hoib' appellat ps. **b** **A**lius pl': Forte collecta i aceruis ponebat: z dabat singul gomoz. Quo b fuerit ex p'sse i historijs sup huc locum dicit. **c** **C**v bos duplices. Ex hoc volunt quidaz q quilibet in sexta feria no colligebat nisi vnu gomoz: sed id miracu lose multiplicabat: vt duobus sufficeret die bus. **d** **C**ora do/mino. Aut hebrei: ecce primuz habuisse parvu tabernaculu: i quo dñs consulebant: de q. i. xxxij. b. dicit. Tollit moyses tabna culu: tetendit extra castra pcul: Vel p. plep sim dictu est de futuro tabnaculo: Et e sensus: Reponet. i. repones: Ita dicit Aug.

De conse. dif. 2. c. vbi pars.

e **E**xposit. Ca. XVII. **S**itur pfecta om. zc. Hora q ra/ phidim fuit vndecia mansio. Ante trāstru eni maris rubri fuerit qtuoz ramelle: soc/ chot/ ethā/ phiatroth. A mari rubro vsqz ad fina octo. s. marath/ helim/ iāsuph/ sin/ de/ pbeca/ halus/ raphi/ dim: sic numerat Nu meri. xxxij. solitudo sinai. Qd ergo dicitur hic qd venit israel d deserto sin in raphi dim: pterit moyses duas māfiones. s. de/ pbeca z hal': qd etiā inuuit in littera vbi dicitur: Profecta e ois multitudo de deserto sin p māfiones suas in raphidim. Itē no/ tandu est q sin nomē est totu' deserti ab he/ lim vsqz ad fina: et nomē illius loci vbi ē tertia māfio post he/ lim: z sic accipit hic.

De conse. dif. 4. c. nec queqz.

f **I**uxta sermonem domini: Mō q domin' distingueret illis māfiones: sed iudicio nubis: qua stante castrametabant: z qua mouente se/ sequebant: vt legit Numeri. ix. d. **h** **C**ur temptatis dominu. Uidet ma le dicere moyses: quia ipi b non dicebant vt temptarent dominu: sed potius ex malicia cordis: vel quia peni/ tebant q exierant de egypto: vbi plene co/ medebant z bibebat. Ad hoc dupliciter po test responderi. Reue ra ipi temptabāt do/ minu: vel quia vo/ lebant probare vtru domin' haberet porē tiam potādi eos i de/ sero arido z inaquo/ so: vel non diffiden tes de dei potētia/ vo luerunt probare si tā/ ti essent meriti q do/ minus eis daret aquā miraculose. Et huic consonat qd dixerunt infra: Est ne domin' nobiscum an non? **i** **S**ituit. Nota si tis aliquando sonat in defectu. Amos. viij. d. Ecce dies venient dicit dominus z mit/ tam famem in terras: non famē panis neqz sitim aque zc. Aliqu in desiderio. Eccl. xxxij. c. Qui bibunt me zc. Dan. v. a. Beati q esuriūt z siti unt usiciā zc. Qñqz sonat sitis in vtroqz. Esa. lv. a. Dēs sitien tes/ venite ad aquas zc. et hic. **k** **C**lamauit autez moy/ ses: cordis deside/ rio. Hunc clamorem exaudiuit dominus. Unde solet dici: Mō clamor sed amor cla/ mat in aure dei. Et Greg. Voces non fa ciunt apud aures dei verba/ sed desideria. **l** **L**apidabit me. Sed nunquid moy/ ses timuit lapidari: Uidetur q non: quia perfect' erat: z perfe cta charitas foras mit tit timorem. i. Job. iij. d. Solutio. Non dixit hoc ex timore b timeret sibi: sed quo timebat ne populus peccaret. Vel forte b dixit ex timore nafali: q

Ex eccl. 20. b. marath/ helim/ iāsuph

desertum sin/ raphidim. Et ideo dicit hic qd fuerit qñqz/ sup ple nominat hic. **g** **I**uxta sermonem domini: Mō q domin' distingueret illis māfiones: sed iudicio nubis: qua stante castrametabant: z qua mouente se/ sequebant: vt legit Numeri. ix. d. **h** **C**ur temptatis dominu. Uidet ma le dicere moyses: quia ipi b non dicebant vt temptarent dominu: sed potius ex malicia cordis: vel quia peni/ tebant q exierant de egypto: vbi plene co/ medebant z bibebat. Ad hoc dupliciter po test responderi. Reue ra ipi temptabāt do/ minu: vel quia vo/ lebant probare vtru domin' haberet porē tiam potādi eos i de/ sero arido z inaquo/ so: vel non diffiden tes de dei potētia/ vo luerunt probare si tā/ ti essent meriti q do/ minus eis daret aquā miraculose. Et huic consonat qd dixerunt infra: Est ne domin' nobiscum an non?

i **S**ituit. Nota si tis aliquando sonat in defectu. Amos. viij. d. Ecce dies venient dicit dominus z mit/ tam famem in terras: non famē panis neqz sitim aque zc. Aliqu in desiderio. Eccl. xxxij. c. Qui bibunt me zc. Dan. v. a. Beati q esuriūt z siti unt usiciā zc. Qñqz sonat sitis in vtroqz. Esa. lv. a. Dēs sitien tes/ venite ad aquas zc. et hic. **k** **C**lamauit autez moy/ ses: cordis deside/ rio. Hunc clamorem exaudiuit dominus. Unde solet dici: Mō clamor sed amor cla/ mat in aure dei. Et Greg. Voces non fa ciunt apud aures dei verba/ sed desideria. **l** **L**apidabit me. Sed nunquid moy/ ses timuit lapidari: Uidetur q non: quia perfect' erat: z perfe cta charitas foras mit tit timorem. i. Job. iij. d. Solutio. Non dixit hoc ex timore b timeret sibi: sed quo timebat ne populus peccaret. Vel forte b dixit ex timore nafali: q

m **M**ultitudo filioz isrl d deserto sin p māfiones suas iux sermonē dñi: castrametati sūt i raphidim vbi nō erat aq ad bibēdu po pulo. Qui iurgat' ptra moy sen ait: Da nob aquā vt bi/ bam'. Quib' rñdit moyses: Quid iurgamini ptra me: et cur tēptat' dñs? Situit q ibi ppl's p aq penuria z mur murauit ptra moysen: dicēs: Cur fecisti nos exire d egypto/ vt occideres nos z libe/ ros nros ac iumēta siti? Clā mauit aut moyses ad dñm/ dicēs: Quid faciā ppl'o hu/ ic? Adhuc pauxilluz z lāpi/ dabit me. Aut dominus ad moysen. Antecede populū:

Numeri. 17.

Judith. 5. c. Recm. 9. a

Numeri. 17.

quibet timet mortem naturalit' etiaz christus. Et qd Joh. dicit: Caritas pfecta foras etc. intelligitur de timore seruli. Vel sic. Caritas fo. etc. i. angustiam timori annexam. Unde statim dicit Joh.

Timor eni pgnaz habet. Archieps Cantuarien. dicit: qd dicit moyses no ex timore: s; ex familiaritate qua habebat cu dno: sicut illud. j. xxxij. g. Aut dele me de libro etc. qd distinctua debet conuerti in pditio nalem: sic: Sicut necesse est qd no delebis me: ita verum est qd dimittes eis.

Qua percussisti. Contra: Moyles non percussit sed aaron. Solutio. Moyles percussit auctoritate imperantis: Aaron ministerio operantis. Vide Glo. que sic incipit: Et virgiaz etc. b. Petram oreb. Alia est petra oreb: sic dicta post oreb: qui oculus est i ea: Judic. vij. g.

Loci istius temptatio. Alii fuerunt postea aque ptraditionis vbi moyses percussit petram: Nume. r. b. Venit autem amalech. Glo. hic dicit: Amalech fuit filius hismaelis. Contra: Beni. xxxij. b. Et. j. Paraf. j. c. legitur qd eliphaz primogenitus esau genuit amalech d p古巴: Unde fili doech idumei vocat amalechite. j. Regl. j. b. Ad hoc dicit magister in historijs qd forte duo amalech fuerunt equiuoci: et ex his duo populi. Idos de quibus hic loquit Strabus: dicit Josephus pugnaces et a circumstantibus conductos aduersus israel.

Ad iosue. Trinomi erat iosue: Iesus: osee: et qdlibet istorum nominu sonat saluator.

Graves. Act. xv. hoc est onus etc.

In quo sedit. Moyles sessus orauit sedendo. Ob hoc in ecclesia parisiensi. omnes maiores in secreto misse sedent: vt etia exprimat apostolos: qui orate dno in cruce et pugnante fugietes sederunt.

et sume tecum de senioribus israel: et virgiaz qua percussisti fluuium tolle in manu tua et vade: En ego stabo coraz te ibi supra petraz oreb: percussisq; petraz et erit ex ea aqua vt bibat popul'. Fecit moyses ita coram seniorib' israel. Et vocauit nomen loci illius temptatio: propter iurgium filiorum israel: et quia temptauerunt dominu dices: Est ne dñs in nobis an non? Venit autem amalech et pugnabat contra israel in raphidim. Dixitq; moyses ad iosue: Elige viros: et egressus pugna contra amalech cras: Ego stabo in vertice collis / habens virgam dei in manu mea. Fecit iosue vt locutus erat moyses: et pugnavit contra amalech. Moyses autem et aaron et hur ascenderunt super verticem collis. Cunctq; leua ret moyses manus vincebat israel: sin autē paululum remisisset / supabat amalech. Manus autez moysi erant graues. Sumetes igitur lapidem posuerunt subter eum in quo sedit. Aaron autem et hur sustentabant manus ei' ex vtraq; parte. Et factu est vt manus ipsius non lassarent vsq; ad occasum solis. Fugauitq; iosue amalech et populum eius in ore gladij. Dixit autem dominus ad moysen: Scribe hoc ob monimētū in libro: et traude aurib' iosue. Delebo enī memoriā amalech sub celo. Edificauitq; moyses altare: et vocauit nomen eius / Dñs exaltatio mea / dicens: Quia manus solius domini et bellum dei erit contra amalech / a generatione in

Unde dicit dominus: Singulariter ego sum donec transeam. Ps. 104. Pueri vero stant inclinato capite / vt expriment marias sepe venientes ad monumentū et inclinantes se in illud. In multis ecclesijs stant omēs: vt expriment iosue et socios eius pugnantes contra amalech.

Ca. XVIII

Unq; audisset ietro sacerdos madian cognatus moysi omnia que fecerat dominus moysi et israel populo suo: eo qd eduxisset dominus israel de egypto: tulit sephoram vxorem moysi quam remiserat: et duos filios eius: quorum vnus vocabatur gersan: dicente patre: Aduena fui i terra aliena: alter vo eliezer: deus enim ait patris mei adutor me: et eruit me de gladio pharaonis. Venit ergo ietro cognatus moysi / et filij eius et vxor eius ad moysen in deserto: vbi erat castrametatus iuxta montes dei / et mandauit moysi dicens: Ego cognatus tu' ietro venio ad te: et vxor tua et duo filij tui cum ea. Qui egressus in occursum cognati sui / adorauit: et osculatus est eum: salutaueruntq; se mutuo verbis pacificis. Cunctq; intrasset tabernaculum / narrauit moyses cognato suo cuncta que fecerat deus pharaoni et egyptijs propter israel: vniuersum laborem qui accidisset eis in itinere / quo liberauerat eos dominus. Et etatusq; est ietro super omnibus bonis que fecerat dominus israel: eo qd eruisset eum de manu egyptiorum: et ait: Benedictus dominus qui liberauit vos d manu egyptiorum et de manu pharaonis: qui eruit populum suum de manu egypti. Hunc cognouit quia magnus dominus super omēs deos: eo qd superbe egerint contra illos. Obtulit ergo ietro cognatus moysi holocausta et hostias deo. Veneruntq; aaron et omēs

Unq; audisset ietro cognatus moysi: id est socer: et sic habet bebr'. m. Tulit sephoram / moyses iturus ad liberandus israel vxorem cum filijs dimisit: s; postea in deserto recepit: In quo significat qd illi q mittunt ad officijs pdicationis exercendū / debent se ab omi cura temporalū exonerare. Th. ij. Timoth. ij. a. Memo militans deo etc. i. Cor. ix. d. Omnis qui in agone contendit: ab omnibus se abstinet. Luc. ix. g. Memo mittens manum ad aratrum etc. Cum autem pdicator redit a pdicatione cum populo liberato: vel cum ad pdationem assumit: tunc pp'e eos qui sibi regedi comittuntur: sollicitudinem tam i temporalib' qm i spiritualib' gerere debet. n. Obtulit ietro etc. holocausta. Alia sra. Sumpsit ietro socer moysi holocaustomata et sacrificia dno offerens: Ex quo vt dic Aug' videtur qd no gentilis imolauerit dno: sed moyses obtulit dno: et oblata a moyse sup sit ietro ad comedendū. Vel forte audita dei stute qua israel eduxit de egypto et amalech expugnauit / contemptis dijs suis / vero deo bndixit: insuper et sacrificauit.

B

B

De pe. dñs. i. c. e. venit.

Coram dño. Interliñ. ad honorem dñi. b Sedit moyses: quasi magister. c Precepta dei atqz leges: Aug. querit quò dicat leges: cum leges nondum scripserit. Et soluit q de lege sempiterna. i. spiritali: que docebat eum de omnib: sicut dicit: Unctio docet de oibus. j. Job. ij. d. Vel leges: id e pcepta legis naturalis: que fuit ante legē scriptam. Moyses docet ietro: ne superbia temptaretur. Unde et dñs in pinnaculo templi vnde fiebat sermo ad populu temptari voluit: Matth. iij. a.

C

De omni ple. quasi sine acceptione psonarū. e Quos sapien. Quattuor norant hic pñderada in iudice: et maxime i iudice animarū. Sapiens debet esse: iuxta illud Matth. xxiij. d. Quis putas est fidelis seruus rē. Debet esse magnanimus: nō timidus. Eccl. vj. a. Moli querere fieri iudex: nisi valeas vir tute rē. Item debet esse verax: id est iustus. Uñ Esa. lix. c. Corruit veritas in plateis et non potuit egredi rē. Debet odire auariciam. Deut. xvj. d. Iudices magistrōs cōstitues in omnib: portis tuis rē. Et sequitur: Nec accipientes personam nec munera. Uñ beatus Berni. Periclitatur castitas in delitijs: equitas in iudicijs: veritas i multiloquio: charitas in seculo nequam.

7. 1. Cor. 1. d. Videte vocatio nem vestras rē.

Deut. j. b.

D

De omni ple. quasi sine acceptione psonarū. e Quos sapien. Quattuor norant hic pñderada in iudice: et maxime i iudice animarū. Sapiens debet esse: iuxta illud Matth. xxiij. d. Quis putas est fidelis seruus rē. Debet esse magnanimus: nō timidus. Eccl. vj. a. Moli querere fieri iudex: nisi valeas vir tute rē. Item debet esse verax: id est iustus. Uñ Esa. lix. c. Corruit veritas in plateis et non potuit egredi rē. Debet odire auariciam. Deut. xvj. d. Iudices magistrōs cōstitues in omnib: portis tuis rē. Et sequitur: Nec accipientes personam nec munera. Uñ beatus Berni. Periclitatur castitas in delitijs: equitas in iudicijs: veritas i multiloquio: charitas in seculo nequam.

Timentes deum: Non homines. Matth. x. d. Nolite timere eos qui occidunt corpus: animas autē occidere nō rē. s In quibus sit veritas. Veritas triplex: Oris: cordis: operis. De qua Osee. liij. a. Non ē veritas: non est misericordia. Oderit auariciā: Alia littera habet superbiā. h Tribunos. Tribunos dicitur qui vni tribui pñest. Quid appellatur tribun? quidve chiliarchus: expresse determinat magister in historijs super hunc locum. i Moyses fecit omnia. Glo. non dicit: quia mihi loquit deus quid agere debeam: quomodo consiliū ab homine accipiam.

In die hac: id est prima die iunij. s. xlvij. die postq̄ egressi sūt d̄ egypto: Ita dicit Interliñ. Qd̄ probat hier. sic: Filij israel fecerūt phase i egypto. s. xij. c. decio/

seniores israel vt comederēt panem cum eo coram domino. Altera autem die sedit moyses vt iudicaret pplm: q̄ assistebat moyfi de mane vsqz ad vesperam. Qd̄ cum vidisset cognatus eius: omnia scilicet que agebat i populo: ait: Quid ē b̄ qd̄ facis in plebe? Cur solus sedes: et omnis populus prestolatur de mane vsqz ad vesperam? Cui respondit moyses: Venit ad me populus: querens sententiam dei. Cuius acciderit eis aliqua disceptatio: veniunt ad me vt iudicē inter eos: et ostendam pcepta dei et leges eius. At ille. Non bonam inquit rem facis: Stulto labore consu meris: et tu et populus iste q̄ tecum est: Ultra vires tuas est negocium: Solus illud non poteris sustinere: s̄ audi verba mea atqz consilia: et erit dominus tecum. Esto tu populo in his que ad deum pertinent: vt referas que dicuntur ad eum: ostendasqz populo ceremonias et ritum colendi: viamqz per quam ingredi debeant: et opus qd̄ facere debeant. Prouide autem de omni plebe virōs sapientes et timētes deum: in quibus sit veritas: et qui oderint auariciam: et constitue ex eis tribunos et centuriones: et quinquagenarios: et decanos: qui iudicent populum omni tempore. Quicquid autē maius fuerit: re/

quarto die aprilis. Restabāt igitur ab illa die. xvj. dies eiusdem mensis: et triginta secundi scilicet maij. In scriptura enim: vt dicit Aug. pro mense ponuntur triginta dies. Sed decem autem et triginta faciunt quadraginta sex: ergo p̄ma dies tertij mensis: id est iunij fuit quadraginta septima. In sequen/

ti die ascendit moyses in montem: et locutus est ei dñs que dam: que descendens nunciauit p̄plo. Qui respondit: Cuncta q̄ locutus est dominus: faciemus. Et statim moyses eadem die reuersus est in montes: et dictum est a domino vt iret ad populum et p̄diceret ei: vt ipsa die et crastina die sacrificarent se: id est abstinerent ab vxoribus et lauarent vestimenta sua: et parati essent in die tertium: ab adventu scilicet: q̄ est quinquagesimus a phase. Et ita s̄m Hierony. quarta die iunij data est lex. Secm̄ Aug. autem: tertia die iunij data est lex: et tamen quinquagesima die a phase. Sed Aug. cōputat ipsam dies phase: Hieronymus vero non computat. Sed contra hanc Interli. videtur haberi super illuz locū Osee. liij. a. Fodi eam mihi quadraginta q̄qz argenteis: ibi dicit Glo. q̄ dragesimo quinto die egressionis de egypto: peruenit filij israel ad montes sinai. Duplicit̄ soluitur b̄. Quidā dicit q̄ quadragesimo quinto die venerunt ad montes sinai: id est prope montem: et quadragesimo septimo die peruenierunt ad montem. Alij dicūt q̄ illa Glo. subtrahit p̄nam et vltimā diem: et sic nō sunt nisi quadraginta quinque dies: scilicet qundecim primi mensis: et triginta secūdi.

Ense ter. Ca. XIX. t̄io egressionis israel d̄ terra egypti: i die hac venerūt in solitudinem sinai. Nam profecti de raphidum: et pueniētes vsqz in desertum sinai: castrametati sunt in eodez loco: ibiqz israel fixit tentoria eregiōe montis. Moyses autem ascendit in montem ad deum. Vocauitqz euz dñs de monte: et ait: Hec dices domui iacob et annuciabis filijs israel. Glosip̄i vidist̄ que fecerim egyptijs: quomodo portauerim vos super alas aquilarum: et assumpserim mihi. Si ergo audieritis vocem meam: et custodieritis pactū meum: eritis mihi in peculium de cunctis populis. Mea est enim omnis terra:

ta secūdi. k. Ense tertio: id ē iunio. Prim⁹ enī s̄m hebreos est aprilis: secundus maius: tertius iunius. i. Ascendit in montem ad deum: secunda die sui aduentus scilicet secūda die iunij: vt dicit magister in historijs: qui sequitur hic Hierony. Tamē Cantor parisiē. qui sequit Aug. b̄ dicit q̄ prima die ascendit. Nam s̄m Aug. prima dies iunij fuit quadraginta septim⁹ a phase: quia ipse computat in hoc numero ipsum phase. m. Super alas: id est veloci sine eduxi vos de egypto: et sine impedimēto: sicut aquila sine impedimēto volat. Vel sup alas aquilarum. i. sub p̄tectione

Marginal notes on the right side of the page, including references to other parts of the Bible and commentary.

moysi & aaron: qui a quibus compant ppter acume intellige/ tie & altitudine vite. a **In regnu sacerdotale .i. Pe/ tri. q. b. Genus electum/ regale zc. Et Apoc. 1. b. Qui lauit nos in sanguine suo zc. b **Venit moyses z couocat: eade die qua ascenderat. c **Responditq vnuerfus zc.******

Def. 2. d. B 1. 5. a.

Litteralis Glo. No/ tandu q lex no incau/ tis vel nescientib in/ geritur: sed expositis p/ gnis qu e debent seruantibus datur zc. d **Cunq retulisset/ eadem die. e **Jam nuc veni/ am: id est me esse p/ sentem ostenda in nu/ be caliginosa.****

f **Credat tibi p/ petuum: id est qd iu/ uerit. Vel credat ti/ bi in perpetuu: cre/ dant uerbis dei tibi di/ ctis esse obtempandu in ppetuu. g **Ue/ stimenta: id est ope/ ra ecclie. Eccl. 1. b. Omni tempo ze vesti/ menta tua sint candi/ da h **Descendet dñs: ut sciant legem a deo dari. Interlin. die tertio/ mensis ter/ tij. i. augusti. vl tertio ab aduenu ad monte.******

i **Constitues ter/ minos. Proverb. xxi. d. Ne trasgredia/ ris terminos ariqz zc. Deut. xix. d. Ne tras/ feras terminos proxi/ mi tui quos fecit.**

k **Qui tetigerit montes. Proverb. xxv. d. Perscrutatoz/ maiestatis opprime/ a gloria. Ibi d. xxx. d. Qui nimis emugit/ elicit sanguinem.**

l **Lapidibus op/ prime. Interl. du/ ris increpationib/ ec/ clesie. m **Confo/ die: ubi sapientu/ di/ cit Interl. Eccl. xij. d. Uerba sapientu/ qsi/ stimuli. n **Cu cla/ geret. Glo. Raba. Pa/ phibet pplm i/ more ascendere monte/ qz minaf: Nuc iubet/ vt clagete buccia ascē/ dat i mote: humanā/ sez cōpescēs audaciā: et ad obediendū inui/ tans. o **In diem/ tertiu: ab aduenu fm/ htero. fm Aug. ter/ tiū mēsis. p **Ust/ care fulgu. Apoc. iij. b. De throno procedunt fulgura/ z uocē z tonitrua. In fulgurib/ claritas miraculoz/ vel ope/**********

a et vos eritis mihi in regnuz sacerdotale: z gens sancta. Hec sunt uerba que loque/ ris ad filios israel. Venit moyses: z conuocatis maio/ ribus natu populi/ exposuit omnes sermones quos ma/ dauerat dominus. Respon/ ditq vnuerfus popul/ si/ mul: Cuncta que locut/ e do/ minus/ faciemus. Cunq re/ tulisset moyses uerba popu/ li ad dominu: ait ei dominus. e Jam nuc ueniam ad te in caligine nubis: ut audiat me populus loquentes ad te/ et credat tibi in perpetuu. f **U/ ciauit ergo moyses vba po/ puli ad dominu. Qui dixit ei: Uade ad populum z san/ ctifica illos hodie z cras: la/ uentqz uerba sua: z sint parati in diem tertiu. In die/ enim tertio descendet domi/ nus coram omni plebe sup/ montem sinai. Constituesqz terminos populo per cir/ cuitu et dices: Cauete ne as/ cendatis in monte: nec tan/ gatis fines illi. Omnis qui tetigerit montem/ morte mo/ rietur. Manus non tanget eum: sed lapidib/ opprime/ tur: aut confodietur iaculis. Siue iumentu fuerit siue ho/ mo: non uiuet. Cum clange/ re ceperit buccina: tuc ascen/ dant in montes. Descenditqz moyses de monte ad popu/ lum z sanctificauit eu. Cūq lauissent uerba sua: ait ad eos: Estote parati i diem/ tertium z ne appropinque/ tis vxoribus uestris. Jam aduenerat tertius dies z ma/ ne inclarauerat: et ecce cepe/ runt audiri tonitrua ac micā/ re fulgura: et nubes densissi/ ma operire montem. Clan/ gorqz buccine uehementius**

rum bonorum. Matth. v. b. Sic luceant opera uestra zc. In uocab/ blandicie pmissionu. In tonitruis/ terroref com/ minationu. In sonitu buccine/ instantie exhortationu.

q **In occursum dei. Occurrit dñs occurretib/ sibi. Per libez eni arbitriu ad deū mouemur sz nō pmouemur. In**

perstrepebat: z timuit popu/ lus qui erat in castris. Cūqz eduxisset eos moyses in oc/ cursum dei de loco castror/ steterunt ad radices monti. Totus autem mons sinai su/ mabat eo q descendisset do/ minus super eum in igne: et ascenderet sum/ ex eo qua/ si de fornace. Eratqz mons omnis terribilis: et sonit/ buc/ cine paulatim crescebat in/ maus: z prolixius tendeba/ tur. Ad moyses loquebatur: z dominus respondebat ei. Descenditqz dominus super montem sinai in ipso mon/ tis vertice: z uocauit moy/ sen in cacumen eius. Quo cum ascendisset/ dixit ad eu: Descende z contestare po/ pulum: ne forte uelint trasce/ dere terminos ad uidentu dominu: z pereat ex eis plu/ rima multitudo. Sacerdo/ tes quoqz qui accedunt ad dominu sanctificent ne per/ cunā eos. Dixitqz moyses ad dominuz: Non poterit vulgus ascendere in mon/ tem sinai: Tu enim testifica/ tus es: z iussisti dicens: No/ ne terminos circa montem et sanctifica illum. Cui ait dominus: Uade/ descende: Ascendesqz tu z aaron tecu. Sacerdotes autem z popu/ lus ne trasceant terminos nec ascendant ad dominum: ne forte interficiat illos. De/ scendit moyses ad populu z omnia narrauit eis.

Ca. XX. Ust/ care est domus/ cū/ ctos sermones hos: Ego sum dñs de/ tu: q edu/ xi te de terra egypti de do/ mo seruitut. Non habebis/ deos alienos corā me. Non/ facies tibi scūptile neqz oēz

d **Tibi. i. sz sint multi dii: tibi tñ nō erūt multi. e **Scū/ ptile. Alia sra idoli: qd nihil ē in mūdo. i. nulli/ rei naturat****

terlin. nisi diuina mi/ sericordia pueniat et sequat. f **Su/ mabat. Interlin. qz lex obscura ē infidelib/ bus. s **Paulatim cresce. Sicut p/ vna campanā eccliesie pul/ sat alia maior: z post alia maior: deide clas/ situm: z h in signū p/ dicationis: pmo p dū/ cauit Johannes: postea apostoli: deinde p/ mitui doctores ec/ clesie. t **Ad mo/ ses loquebat. In/ terlin. interrogado. v **Et dñs re. Inter/ lin. uocedo. r **Ad uidentu zc. Inter/ lin. Magna discreti/ one op/ ē: ne uelit qd diuinā naturā rimari/ ultra qz p. y **Scū/ ficent: mente z cor/ pore. a **Ne for/ interfi. zc. sic ocam. ij. Reg. vij. b. Et na/ dab z abiu: Leuit. x. a De hac scificatione habes Esa. liij. d. Re/ cedite/ recedite zc. s **Ad pote. vul. debilitate itelligētie. **Expositio Ca. XX******************

Ust/ care est do. zc. b **Ad ha/ bebis zc. i. me solū habeb deū. Et ponit nō habeb p nō habe as: idicatiū p impa/ riuo. Nō eni asserit h/ qd falsus eēt: Postea eni deos alienos ha/ buerunt. Itoc ē p mū/ mandatu: uic Interl. supple fm Origen. i. Reg. vij. a. Auferte de. alie. zc. c **Ad fa. zc. Secūdu mā/ datū uic Interl. sup/ ple fm Origen. fm Aug. qd explanatio ē mādati. Nō fa. scul. i publico: neqz i corde/ ubi ego solus uideo. Hier. xvij. b. Ego sū de/ scru. zc. Et ita p/ hibet adoratio iterior/ z exterior/ idolor.****

Deut. 5. a. Ps. 80. A

x. q. 4. c. boi

representatiuū. **a** Similitudinē. Ezech. viij. d. Et igref
 sus vidi et ecce similitudo reptiliū rē. **b** Quē ē in celo:
 Interliū. sicut solis et lune et bimōi. **c** Et q̄ in terra. int
 liū. vt hoīs/bouis et similitū. **d** In aq̄s. Interliū. pisciū.
 Nota tria dicit: Non habebis deos alienos: Nō facies tibi
 sculprile: Neq̄ oēm
 similitudinē rē. In p̄
 mo phibet oēm crea
 turam adorari: vt an
 gelos vel hoies. In
 secūdo figmentū. In
 t̄tio rei similitudinē.
e Nō adorabis.
 Glo. Aliud est adora
 re: aliud ē colere. Ad
 orare: vt adulādo re/
 gibus: et ita adulatio
 phibetur in p̄mo mā
 dato. S3 nūquid idi
 nare se regi metu mor
 tis peccatū est: Solu
 tio. Inclinare se regi
 quasi homini vbi nullū scādalu ē frarris: nullū periculū fidei
 iminet: ex hoc non est peccatū. Inclinare s̄o ei quasi deo vt
 cum periculo alicui⁹ peccatū est: et phibet hic: vel tormentis
 victus: cum sciat quia idolum nihil est. j. Cor. viij. a. Co
 lere vero est toto his affectu et studio mācipari. Utrūq̄ er
 go resecat: vt nec affectu colas: nec specie adores: h̄ totū dic
 Glo. **f** Zelotes. Utere. iij. a. Tu fornicata es rē. Reuer
 tere rē. **g** Iniquitatem. j. Job. v. c. Dis iniquitas pecca
 tum est. **h** Patrū in filios. Cōtra. Deut. xxij. c. Nō
 occident patres p̄ filijs: nec filij pro patrib⁹. Ezech. xviij. e.
 Filius non portabit rē. et pater non porta. rē. Quī solutio
 patet per hoc qd̄ addit: Eoz qui oderūt me. q. d. ego vindi
 co peccata patrū in filios: imitātes patres in peccatis suis. i.
 punio filios imitātes pctā patrū: et in hoc ipso puniunt p̄ies:
 qz vident puniri filios: Vel hoc de p̄na t̄pali: illud de eter
 na intelligit. **i** Nō habebis rē. Dicit oēs sancti: q̄ dñs tm̄
 decem p̄cepta dederit moysi: sed in distinctione dissentiunt.
 Primū enī qd̄ fm̄ Aug. est vnū: diuidit Orig. in duo di
 cens: Unū est p̄ceptū: Non habebis deos alienos corā me.
 Siue fm̄ aliā literā: Nō erūt tibi alij dñj p̄ter me. Secūdū
 dicit: Nō facies sculprile tibi: neq̄ oēm similitudinē. Ulti
 ma vero: Nō cupisces domū primū tui: Nec desiderabis
 vxorē primū tui: que fm̄ Aug. duo sunt: Orig. colligit in
 vnū. Cui p̄sentit Iosephus. Preterea dicit Aug. tria fuis
 se in vna tabula: que ad dilectionē dei pertinent: et septem in
 alia: que ad dilectionē proximi. Scdm̄ Aug. quattuor in
 vna: sex in alia. Iosephus s̄o et hebrei qnq̄ i vtraq̄ ponūt.
 Dic enī Ioseph⁹ se vidisse duas tabulas legi lapideas: q̄rū
 vtraq̄ duo p̄tinebat mādata et dimidiū: tam interi⁹ q̄ exteri
 us. S3 forte Aug. p̄ dignitate poti⁹ q̄ p̄ scriptura dixit tria
 que ad deū p̄tinet esse p̄me tabule: septes que ad proximiū
 esse secūde tabule: sicut p̄sueuim⁹ dicere hoies p̄me classis et
 secunde classis. Sed cū ecclesia in h̄ loco nec Aug. nec Ori
 gen. repudiet: videtur q̄ vterq̄ dixerit verū: Et si hoc in p̄
 ma tabula sunt quattuor p̄cepta fm̄ Orig. et in secūda se
 ptem fm̄ Aug. et ita vndecim sūt p̄cepta. Solutio. Uterq̄
 verum dixit: sed diuersis respectib⁹. Et qd̄ obijctur q̄ vnde
 cū sint p̄cepta: Non est verum: quia nec fm̄ Orig. sunt
 vndecim nec fm̄ Aug. sed tm̄ decem. Accipere vero manda
 ta vnus tabule fm̄ Orig. et mandata alterius fm̄ Aug. il
 lud est p̄fundere mandata non distinguere. Uterq̄ igitur di
 xit verum i suo respectu. Sed quis magis pp̄rie: Credimus
 q̄ Aug. Cum enim dicitur: Non habebis alienos deos: p̄
 hibetur adoratio exhiberi angelis et hominib⁹. Et cum dici
 tur: Non facies tibi sculprile: nec omnē similitudinē: phibet
 factio sculprilis et similitudinis: non p̄pter se: sed p̄pter ado
 rationes: et ita idē est phibitū: et iō idē mandatū: qd̄ atten
 dit Aug. Orig. vero attendit diuersitatē inter creaturas ra

a similitudinez que est in celo
c desuper: et que in terra deor
d sum: nec eoz que sunt i aq̄s
e sub terra. Non adorab ea
f us tuus fortis celotes / vifi
g tans iniquitatem patrū in
 filios: in tertiam et quartam
 generationē eorum qui ode
 runt me: et faciens misericor
 diam i milia his qui diligūt

tionales: quarum adoratio phibet in p̄mo: et creaturas irra
 tionales: quarum adoratio phibet in secūdo: et ideo duo distin
 xit. Item solet queri sub quo decē p̄ceptoz cōprehēdat
 illud p̄ceptū: Diliges dñm deū tuū rē. Hoc enī est summū
 et p̄mū p̄ceptū: vt dicit dñs Matth. xxij. d. Similit queri
 tur de p̄cepto fidei et spei. Solutio. Dicim⁹ q̄ p̄cepta fidei et
 spei et charitatis p̄tinent sub primo mādato: Ibi enī p̄cepti
 tur latria: que his trib⁹ virtutib⁹ adimplet. Unde cū dicit:
 Nō habebis deos alienos corā me: sensus est: De solū ado
 rabis vt deum. i. in me solū credes: tanq̄ in summā virtute:
 De solū diliges p̄ oibus: tanq̄ summā bonitatē. In me so
 lum sperabis tanq̄ summe liberalē. Uū qd̄ dixerat moyses
 hic implicite: explicauit Deut. vi. a. qn̄ dixit: Diliges dñm
 deum tuū rē. Item cū dicit: Nō cupisces vxores primū
 tui: phibetur luxuria: cum dicit: Nō cupisces rem rē. phi
 betur auaricia. Nō occides: phibet etiā ira. Querit vbi p̄
 hibent alia quattuor vitia. s. superbia / inuidia / acidia / gula.
 Solutio. Supbia p̄traria est adoratiō: et ideo in p̄mo mā
 dato phibet. Eccl. x. b. Initiū supbie hoīs est apostatare a
 deo. Cum igitur apostasia phibet in p̄mo mādato: et superbia:
 Eccl. x. b. Initiū oīs peccati / supbia ē: scdm̄ h̄ phibet in oī
 mādato. Inuidia: que recte opponit dilectioni: phibet vbi
 dilectio primū p̄cipit. s. ibi: Honora patrem et matrem rē.
 Moie enī patris et matris intelligit oīs primus in suo ordi
 ne diligendus. De acidia dicunt qd̄ phibet ibi: Vemento
 vt diem sabbati sanctifices: Non enī sabbatū sanctificare po
 test qui tediū boni habet. Alij dicunt q̄ phibet ibi: Honora
 patrē et matrē: qz ibi p̄cipit opus misericordie: et opus iusti
 cie. Gula phibet ibi vt dicit: Vemento diem rē. Ibi enī
 quies mentis in deo p̄cipit: per qd̄ excludit quies incurie vel
 ingluuie. Vel potest dici q̄ gula pp̄ incuriatē ventris et
 genitaliū phibet ibi: Non mechaberis. Gula enī seruit lu
 xurie: et ideo qui prohibet luxuriā: phibet p̄ sequez gulas.
 Si obijctur q̄ in secūda tabula non continent nisi que p̄ti
 nent ad primū: per gulam s̄o nemo nocet primū: sed tm̄
 sibi. Dicit q̄ homo per gulam nocet sibi: p̄ sequez primū.
 Unde beatus Bern. Quilibet maxime sibi prim⁹ ē. Tres
 solet q̄ri q̄re sub denario poti⁹ q̄ sub alio numero p̄cepta
 data sint. Sol. Sub denario data sunt p̄cepta: tum p̄pter
 mysteriū: tum p̄pter necessitatē. Propter mysteriū quidē: qz de
 narius constat ex ternario et septenario: In ternario p̄fectio
 fidei: in septenario / perfectio morum monstratur. Propter
 necessitatē vero: quia ad hoc data sunt p̄cepta homini:
 vt per illa bene ordinetur ad deum et proximum. Ad deum
 ordinatur per tria prima: Nam in primo p̄cipit latria:
 que debetur maiestati siue potētiē: que patri attribuit. Se
 cūdū prohibet errozes: qui opponitur sapientiē: que filio ap
 propriat. Tertium prohibet seculi amorem: qui contrarius
 est charitati: que appropziatur spiritui sancto. Et ita per p̄
 mū p̄ceptum ordinatur homo ad patrem: Per secundum
 ad filius: Per tertiu ad spiritū sanctū. Sed loquēdo per ap
 propriationē: quia proprie loquendo per quilibet trium ordi
 natum homo ad totam trinitatem. Per septem vltima ordi
 natum homo ad proximiū. Dupliciter potest quis ordinari ad
 proximiū: aut in faciendo aut in non faciendo. In faciendo ordi
 natum per illud: Honora patrem et matrem rē. Sicut enim
 ibi p̄cipitur honorari pater et mater: ita quilibet i suo ordi
 ne. In non faciendo autem potest quis ordinari ad proximiū
 tripliciter: Quia tripliciter potest quis iniuriari proximo:
 Dicto / voto / facto. Iniuria dicti phibet ibi: Non falsum
 testimoniū dices: et sumitur species pro genere: id est nō no
 cebis alicui / verbo. Iniuria facti duplex est: quedam p̄sona
 lis: quedam realis. Iniuria p̄sonalis phibet ibi: Nō oc
 cides: id est nullum malum p̄sonę proximi tui inferes. In
 iuria realis phibet ibi: Non cupisces: et ibi: Non furtū
 facies: id est nullum damnū alicui in reb⁹ suis facies. Ibi enī
 vsura / rapina et oīs p̄ctio indebita rei alicuē phibet. Iniuria
 voti siue voluntat⁹ duplex ē: p̄sonalis. s. et realis. P̄sonalis
 phibet ibi: Nō cupisces vxores proximi tui: Nam no
 mine vxoris omnis mulier: excepta propria vxore intelligit.

Exodi

realis prohibetur ibi: Non cupisces rem primi tui. Ex b
 manifeste patet sufficientia madataz. Item solent assigna/
 ri alie ratios: quare sub denario sunt data pcepta. Una e
 q denarius primus limes est: et in impletione decalogi pso/
 na spiritalis est: vt per impletione decalogi decim^o ordo an/
 gelozum qui cecidit refartiret ex hominib⁹. Item solet qri
 quare non prohibet voluntas homicidij / z actus homicidij
 sub duplici mandato: sicut voluntas z actus mechie: vt sicut
 duo sunt mandata: Non mechaberis: Non desiderabis vxo/
 rem proximi tui: ita duo sunt: Non occides: Non desidera/
 bis occidere. Preterea voluntas z opus non sunt nisi vnum
 peccatu: qd patet ex hoc q vna sola macula relinquit in aia
 ex mala voluntate z opere pcedente ex ea: z vna sola pena
 inuigil^o pro illis: Ergo cum voluntas z actus non phibe
 tur nisi ppter peccatu: videtur q phibitio voluntatis / z phi
 bitio operis exeunt ex illa / non debent facere duo mandata.
 Preterea phibita voluntate / phibetur actus: est ergo phi
 bitio operis supflua facta phibitione voluntatis. Item nul
 la pura negatio est meritoria vite eterne sed tm declinatoria
 pene: sed omne mandatu obseruatu meritoriu est: ergo nul
 lum madata est pura negatio. Solutio. Cum dicitur: Non
 mechaberis: non intelligit pure negatio sed aliq o modo as/
 fertio: sed constat q ibi non asserit actus exterior: ergo inte/
 rior: ergo non mechaberis / sensus est: id est noli mechari: et
 ita ibi pcepti voluntas no mechadi. Et hic similit: Non de/
 siderabis vxorem primi tui: ergo illa duo sunt idem pcept/
 tum oino. Similiter obijci potest de illis duob⁹: Non fur/
 tum facies: Non cupisces rem primi tui. Solutio. Sine
 iudicio dicim⁹ ad primu q homines naturalit exquo pec/
 cavit adam nascunt pconi ad voluntate luxurie z ad opus:
 similiter ad voluntate cupiscentie z ad op⁹: et ideo in vtroq⁹
 duz sunt phibitiones: sed homicidij tam voluntate q opus
 naturalit abhorret homo: z ideo sufficit vna phibitio. Pre
 alia est delectatio voluntatis mechadi: alia ipsius operis: et
 oino sepat: Aliquando eni quis delectat in sola cogitatione:
 qui nullo modo faceret opus: et ideo duz sunt phibitiones:
 vna qua phibe delectatio voluntatis: alia qua phibe de/
 lectatio operis: In homicidio non est sic: Nullus eni deide
 rat occidere: vel delectat in cogitatioe mortis alicui⁹ nisi qz
 vellet opus: id est mortem illius: z ideo tm vna phibitio est
 de homicidio. Unde hebrei dicunt: q euz dicitur: Non de/
 siderabis vxorem primi tui: prohibetur sollicitatio ad me/
 chiam: que fit munusculis / vel nucijs / vel nutib⁹ / vel signis:
 sed h non diuersificaret madata. Ad secundu dicim⁹ sicut
 alibi dictum est: q voluntas z opus eius vno modo sunt duo
 peccata: alio modo vnu formalit / effectiue / finalit. Snt vnu
 peccatu formalit: quia vna e malicia: vel eade voluntate z ope
 ris. s. eade inordinatio: q forma dicit pti effectiue: qz ide est
 effect⁹ voluntate z opis. s. eade macula aie et ide reatus. Fina
 liter: quia finaliter eadem pena / licz maior debeat voluntati
 simul et operi q soli voluntati. Materialiter siue essentialit
 sunt duo peccata: quia alia est actio exterior: alia interior: vo
 luntas. s. et opus. Dicimus ergo qd eo modo quo voluntas
 et opus est sunt duo peccata: sunt z duz phibitiones de illis.
 Pre alia est ratio z forte melior: q qlibet ope mechie nocet
 alij voluntate / z cogitatioe sibi soli: et ita cu rone nocumeti fi/
 ant phibitiones / patet q debent esse duz phibitiones z duo
 madata: No mechaberis: No desiderabis vxore primi tui.
 Similit: No furtu facies: No cupisces re primi tui. Ad
 vltimu dicim⁹ q cu dicit: Non mechaberis: pcepti voluntas
 no mechadi: sicut obiectu est. Similiter cum dicit: Non de/
 siderabis vxore primi tui: Sed alterius est hec voluntas: et
 illa alterius. In primo phibetur voluntas faciendi opus ex/
 terius: vel delcandi in opere exteriori. In secundo phibe
 voluntas faciendi opus interius siue delectandi in opere in/
 teriori. Unde idem est ac si diceretur: Noli maculare animam
 tuam actu fornicationis exterioris: Noli maculare animam
 tuam voluntate vel cogitatioe fornicatiois. Et ita patz q no p/
 cipit ide. a. No assumes re. Qd fit triplicat: Vel fru/
 stratorie iurado. Vn Eccl. xxiij. b. Jurationi no assuecat os

tui: multi eni casus snt i illa re. Vel christu crededo purant
 creatura. Ois eni creatura vana e: imo vanitas: Eccl. i. a.
 Ro. viij. d. Ois creatura vanitati subiecta e. L. h. aut re/
 cre nome dei dicit: Ipse eni potena patris z misericordia lo
 cutus e. Est eni nome patris vel nome christiani / qd ab ipso
 christo ptrahit in ba/
 ptismo / per peccatu
 admirabilado. ij. Cor. 22. q. 4. Conect
 se est
 vj. a. hortamur vos
 ne in vacuu graz dei
 recd. re. Nomen dei
 tui frustra: ergo fru/
 stra iurare phibe: er
 go qui pro nihilo iu/
 rat / peccat mortalit.
 b. Memento vt di
 em sabbati sanctifices. Sex
 diebus operaberis: z facies
 omnia opera tua: Septimo
 autem die sabbatum domi
 ni dei tui est. No facies om
 ne opus in eo: tu z filius tu
 us z filia tua: seruus tuus et
 ancilla tua: iumentu tuum
 et aduena qui est intra por
 tas tuas. Sex enim dieb⁹ fe
 cit de celu z terra z mare et
 omnia q in eis snt: et requie
 die septio: Idcirco bndixit
 dñs diei sabbati et sanctificauit
 eu. Honora prez tuu z mrez
 tua: vt sis logeuis sup terra
 quaz dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi.

quida. Sed si hoc: quare ergo inter moralia pcepta ponit
 Solutio. Duplex fuit ratio institutiois sabbati. Principalis
 fuit ad significandu quiete mentis in presenti: z quiete eter
 nitatis in futuro: z quo ad hoc fuit ceremonialis. Secunda ra
 tio fuit: vt iudei expedit ab exteriorib⁹ operib⁹ / liberius va
 carit interiorib⁹: z quo ad hoc fuit moralis. Hoc ppter scia
 dam ratione ponit inter moralia: z quo ad hoc manet in dñi
 ca. c. Sanctifices: id est sanctu z feriatu habeas. Ideo
 voluit dñs diem sabbati sanctificari: quia ipse die septima re
 quieuit ab omni opere qd pararat. Leuit. xxiij. a. Septi
 mus dies quia requies sabbati: vocabit sanctus: omne op⁹ re.
 Memento / sanctifices abstinendo a malis operibus et insi
 stendo bonis. Non eni sufficit declinare a malo: sed z face
 re bonu: sicut dicit Ps. lxx. enim sunt duz partes iusticie p
 fectz: vt dicit Aug⁹. a quib⁹ opib⁹ non sit abstinentu. Dicit
 Leuit. xxiij. e. Affligetis eni aias vias: Sabbatum eni dñi
 est. Sic eni in sabbato debet ho quiescere: vt no careat opib⁹
 misericordie. A qbus aut sit abstinentu dicit Numeri. xv. d.
 vbi iubet lapidari colliges ligna in sabbato. Ligna sunt pec
 cata qbus succedit ignis infernalis. Esa. xxx. g. Prepara est
 ab heri tophetu re. Et dicit. xvij. c. Nolite onera portare
 re. Onera snt pctā / q demergit aiam in pfundū lacu. Unde
 Zach. v. c. Talentus plubi re. f. Honora pa. et ma.
 Interliu. Hoc est pmu madata i altera tabula. Primu inq⁹
 septē madata: q prinēt ad pximu: sic die ibi Blo. Tabule
 cordis snt capax itelligētia: z tenax memoria. In his dy eē
 scripta lex. Deut. vj. a. Audi israel pcepta re. Debēt etiā ta
 bulę eē scptę int⁹ z foris: qz debet hie historica z mystica in
 telligētia legi. Vn Eccl. ij. d. Vidit libz scptu int⁹ z fo. re.
 Honora pa. Honor parentu in duob⁹ pñsit. In debite re/
 uerētie exhibitioe: z necessarioz voluntaria administratioe.
 Eccl. ij. a. Qui honorat patre suu: vita viuet longiore: vita
 scilicet z nature in pñti / vel vita spiritali grę. s. in pñti: et
 glie i futuro. Pre ibide: Bndictio pñs firmat domos filioz

22. q. 4. Conect se est

25. q. 1. c. ideo pmittēre. s. his ita. De ferijs. c. 2. Ezech. 20. b.

86. dist. c. ceteris Deut. 5. b. Matt. 15. a. Mar. 7. b.

Sci. 2. a.

Ps. 36.

maledictio autē matris eradicat fundamēta . Multa reperi-
es ibi de hac materia . Nota autē q̄ noie p̄is r̄ m̄ris accipit̄
omnis prim⁹ . Et adiūgit̄ huic p̄cepto p̄missio vitę longio-
ris: quia iustum est/ vt qui vitam alterius sustentat/ vita eius
plongef a dño . In hoc autē mādato r̄ in alijs quę sequun-
tur/ a parte intelligi /

Roma. 13. c.
6. dif. c. non est
penā. h. bis itaqz
23. q. 5. c. j. r. c.
si nō licet. h. itez
in sc̄is. et. c. q̄s
enim. h. si ergo.

C
32. q. 4. c. mere
trici. et. q. 6. c.
non mechaber?
23. q. 7. c. si
deribus.

Deut. 18. c.
DeB. 12. c.

Ds. 12. 4.

tur totuz: vt dicit **Nō** occides: Manu vel mente: verbo vel exemplo: auxiliij vel consilij subtractione/ vel sensu. Omnib⁹ enim his modis p̄trahitur homicidiuz . Manu. **Beñ. ix. a.** De manu viri r̄ fratris r̄. **De te. j. Job. iij. c.** Ois qui odit fr̄m suū r̄. **Verbo. Deut. xix. b.** Si securis fugerit manū r̄ ferrū r̄. **Breg⁹.** Tūc ferrū de manu brio labif: cum sermo durioz mensuraz cor/ rectionis excedit. **Exemplo. Osee. v. a.** Laquei facti estis speculationi: et sicut rete r̄. **Auxilij r̄ consilij subtractione. j. Job. iij. c.** Qui habuerit substantiā hui⁹ mū/ di r̄. q. d. charitas nō manet in eo. **Aug⁹.** Pasce fame morientē: si non paueris/ occidisti. **Cōsensu. Ezech. xxv. a.** Pro eo q̄ dixisti: euge euge sup sanctuariū meū r̄. **Et P̄s. Declinātes in obligatiōes adducet dñs cū opan. iniq. b. Nō mechaberis. Interliñ.** Nō cuiuslibet misceris: excepto se/ dese m̄rimoniq̄. Per partē enī vult intelligi totum: r̄ ita noie mechic̄ ois illicit⁹ p̄cubir⁹ p̄hibet. **c. Nō furtū facies.** Noie furti intelligit̄ omnis cuiusqz rei aliene vsurpatio. **d. Contra primū tuū fal. testi.** Dic p̄hibet omne mē daciū: Licet q̄dam male sentiāt deū tacite p̄sensisse mē dacio q̄d p̄dest alicui r̄ nulli obest. **Contra quos Aug⁹ in lib. d. mē dacio.** Qui credit aliq̄d mē daciū non esse peccatū: turpter se decipit. **e. Nō concupisces domū r̄.** **Nec desiderā vxorē.** **Hec duo vltima fm Aug⁹. sūt duo p̄cepta: sed fm Orig. vnū.** In primo p̄cupiscentia p̄hibet possessiōis: in secūdo p̄cupiscentiā vxoris . Unde seruus r̄ ancilla si p̄cupiscent vt possessio: tūc cōtinet̄ sub p̄mo p̄cepto: Si vō ad vsū carnis: sub sc̄do: **Et iō p̄ vtrūqz ponit̄: qz ad vtrūqz p̄tinere p̄t.** Quidā aliter distinguūt: dicētes q̄ in primo p̄hibet̄ p̄cupiscentiā rei aliene imobilis. S; hęc differētia pure est material: nec facere diuersa potest p̄cepta. **Hic lege Blo. Jñ. Primū mandatū r̄.** Primū p̄hibet surreptionē: **Secūdu errozē: Tertiu/ sc̄ali interficit amorē: Quartū/ impietate: Quintū/ crudelitātē: Sextū/ fornicationē: Septimū/ rapacitatē: Octauū p̄mit falsitates. Videbat voces. i. visu mētis intelligebat. Vel videbat. i. audiebat. **Assus enī cū sit generalis/ p̄ quolibet sensu ponit̄: Unde Interliñ. Lampades. i. coruscationes. Loquere tu nobis: timētes accedere: v̄ indignos se reputantes. In qua erat de⁹: Nō p̄ circumscriptionē non diffinitionē: sed p̄ effect⁹ suę potētis ostēsiōnē. Et p̄ hoc soluit̄ quedā Interliñ. quę ibi ē: quę q̄rit sic: Quō in nebula erat: cui cęli cęloz non sufficiūt: Itē solet queri qualit̄ decē p̄cepta reducant̄ ad decem plagas. **Scriptū est enī Job. v. c.** Dñs vulnerat r̄ medetur: percutit r̄ manus eius sanat. Ideo Rab. reducit ea et adaptat decem plagas fm ordinem decem p̄ceptis. **Dica/ mus q̄ primū p̄ceptum reducitur ad primā plagaz tanq̄ remediū contra morbum. Prima enī plaga fuit muratio aq̄ in sanguinem: per quod significatur conuersio spiritualis in/******

Nō occides. Non mechaberis. Non furtum facies. Non loq̄ris p̄trā primū tuum falsum testimoniū. Non p̄cupisces domū proximi tui: Nec desiderabis vxorē ei⁹: non seruū: non ancillā: non bouem: non asinū: nec oia q̄ illi⁹ sūt. Cūc⁹ autē p̄pls videbat voces r̄ lampades r̄ sonitū buccinę: montemqz fumantē: et p̄teriti ac pauore p̄cussi: steterūt p̄cul: dicētes moysi: Lōq̄re tu nobis r̄ audiē: Nō loquat̄ nob dñs ne forte moriamur. Et ait moyses ad p̄plm: Nolite timere: Ut enī p̄baret vos ve-

telligentiē in carnales intelligentiā: Quę plaga sanat per p̄mū mandatū: vbi fides p̄cipit̄/ quę est p̄ncipiū intelligentiē: sicut dicit **Breg⁹. ij. moral.** Purificat enim cor: vt dicitur **Act. xv. b.** Cor autem mundum videt deum . **Matth. v. a.** Beati mundo corde r̄. **Secūda plaga fuit multitudo ra-**

narum: per quam significat vana loquacitas: Cōtra quā medicina ē secūdu mandatum: in quo vanitas r̄ loquacitas prohibet. Tercia plaga est scynipbes: per quam significat cura et sollicitudo hui⁹ sc̄culi: quę turbat quietem mētis: Cōtra quā medicina est tertium mandatū: vbi quies mentis p̄cipit̄. Unde **Breg⁹: Jñ. cu/ stodiam sabbati accepit in munere: r̄ egyptus percutitur mulca/ rum multitudine. Quarta plaga fuit cy nomya. i. musca canina: per quam significatur quozundas re/ probanda tenacitas:**

narum: per quam significat vana loquacitas: Cōtra quā medicina ē secūdu mandatum: in quo vanitas r̄ loquacitas prohibet. Tercia plaga est scynipbes: per quam significat cura et sollicitudo hui⁹ sc̄culi: quę turbat quietem mētis: Cōtra quā medicina est tertium mandatū: vbi quies mentis p̄cipit̄. Unde **Breg⁹: Jñ. cu/ stodiam sabbati accepit in munere: r̄ egyptus percutitur mulca/ rum multitudine. Quarta plaga fuit cy nomya. i. musca canina: per quam significatur quozundas re/ probanda tenacitas:**

qui parentib⁹ r̄ primis indigentibus nolunt sua cōmunicare more canis: qui os dñi rodit etiaz patrē odit. **Hui⁹ igit̄ plage/ recte medicina est quartū mandatū: vbi parentum r̄ proximorum p̄cipit̄ honor. Quinta plaga fuit mors pecudū: per quas significant luxuriosi. Unde hui⁹ plage recte medicina est q̄ntum mandatū: vbi fornicatio p̄hibetur. Sexta plaga fuit vulnera r̄ vesicę: p̄ q̄ significant iracūdi: qz sic vulnus r̄ vesica faciē exteriores deturpāt/ nec sūt agsci: ita iracūdiē iterozē. i. mētē turbat r̄ inflat. **Hui⁹ plage recte medicina ē sextū mādātū: vbi homicidiū p̄hibet. Septima fuit grandis: q̄ deuorauit oia q̄ iuenit eē domū: p̄ quas significant rapaces/ fures/ vsurarij: r̄ h̄mōi. Hęc plaga sanat septimū mādātū: vbi ois rapina p̄hibet. Octaua plaga fuit bruchus: q̄ dente mordet: Per quē significant detractores: de quibus **Bal. v. c.** Si iniucē mordet r̄. **Hui⁹ plage medicina ē octauum mādātū: vbi ois iniuriā p̄hibet. Nonā plaga fuit tenebrę palpabiles: per quas p̄cupiscentia carnis/ quę miro modo mentem obtenebrat significat. Hęc plagam sanat nonum mandatū: scilicet Nō desiderabis vxorē proximi tui r̄. Decima plaga fuit mors p̄mogenitoz. Primogenita sunt opera fidei. Unde **Rab.** Omnia bona opera sūt spiritalia filij: sed inter hos primogenita fides. Quisqz autem/ vt dicit **Rab.** rem alienam exterius cupit/ interius fidem perdit. Cupiditas ergo p̄mogenita necat. Ergo non p̄cupiscere rem/ proximi/ decimam plagam sanat. Et est congrua reductio istius mandatū ad decimam plagaz: Qui enim rem alienam cupit/ vellet cuius rem cupit heres fieri: r̄ ita vellet vt ille non haberet primogenitos. Et ideo iure in primogenitis punitur/ qui rem alienam male cupit. **Hęc decem p̄cepta sunt decę chorde psalterij decachoridi. Lange primam chordam/ r̄ p̄mū vitū occidisti: r̄ sic d̄ alijs. Steterūt p̄cul. Blo. Breg⁹.** In q̄busdā loc̄ sc̄pturę historia seruāda est r̄ allegoria: r̄ sepe sola allegoria q̄reda ē: aliq̄i sola historia: r̄ allegoria ē tacēda/ vt tardiores pascant p̄ historia: r̄ velociores in/ genio/ p̄ allegoria r̄. **Sup eo holo. Holo caustū totū incendebat dño: sacrificium vero non totum: sed pars dabatur offerentibus: qui simul eam comedebant: Pars alia sacerdotibus: r̄ alia domino. Et quia tales comesationes solent homines reconciliare/ dicebant pacifica. Propter vero dicuntur pacifica/ quę fiebāt pro pace habēda vel p̄seruāda.********

Non occides. Non mechaberis. Non furtum facies. Non loquaris contra proximum tuum falsum testimonium. Non concupisces domum proximi tui: Nec desiderabis uxorem eius: non seruum: non ancillam: non bovem: non asinum: nec omnia que illi sunt. Cum autem populus videbat voces et lampades et sonitum buccinę: montemque fumantem: et perterriti et timore percussi: steterunt percul: dixerunt moysi: Loquere tu nobis et audiemus: ne loquatur nobis dominus ne forte moriamur. Et ait moyses ad populum: Nolite timere: Ut enim probaret vos venientem in carnales intelligentiam: que est principium intelligentie: sicut dicit Beatus Gregorius in moralibus. Purificat enim cor: ut dicitur Actuum 15. b. Cor autem mundum videt deum. Mattheus 5. a. Beati mundo corde etc. Secunda plaga fuit multitudo ranarum: per quam significat vana loquacitas: contra quam medicina est secundum mandatum: in quo vanitas et loquacitas prohibetur. Tercia plaga est scyniphes: per quam significat cura et sollicitudo huius seculi: que turbat quietem mentis: contra quam medicina est tertium mandatum: ubi quies mentis precipitur. Unde Beatus Gregorius in Ieremia. Cum custodiam sabbati accepit in munere: et egyptus percutitur multitudine mulcarum multitudine. Quarta plaga fuit cy nomya. id est musca canina: per quam significatur quozundas reprobanda tenacitas: qui parentibus et primis indigentibus nolunt sua communicare more canis: qui os domini rodit etiam patrem odit. Huius igitur plage recte medicina est quartum mandatum: ubi parentum et proximorum precipitur honor. Quinta plaga fuit mors pecudum: per quas significant luxuriosi. Unde huius plage recte medicina est quantum mandatum: ubi fornicatio prohibetur. Sexta plaga fuit vulnera et vesicę: per que significant iracundi: quia sic vulnus et vesica faciem exteriores deturpant: nec sunt agsci: ita iracundie iterum est. id est mentem turbat et inflat. Huius plage recte medicina est sextum mandatum: ubi homicidium prohibetur. Septima fuit grandis: que deuorauit omnia que iuenit esse domum: per quas significant rapaces/ fures/ usurarij: et hominibus. Hęc plaga sanat septimum mandatum: ubi omnis rapina prohibetur. Octaua plaga fuit bruchus: que dente mordet: per que significant detractores: de quibus Beatus Basilius 5. c. Si iniucem mordet etc. Huius plage medicina est octauum mandatum: ubi omnis iniuria prohibetur. Nonam plaga fuit tenebre palpabiles: per quas concupiscentia carnis/ que miro modo mentem obtenebrat significat. Hęc plagam sanat nonum mandatum: scilicet Non desiderabis uxorem proximi tui etc. Decima plaga fuit mors primogenitorum. Primogenita sunt opera fidei. Unde Rabanus. Omnia bona opera sunt spiritalia filij: sed inter hos primogenita fides. Quisquis autem/ ut dicit Rabanus. rem alienam exterius cupit/ interius fidem perdit. Cupiditas ergo primogenita necat. Ergo non concupiscere rem/ proximi/ decimam plagam sanat. Et est congrua reductio istius mandatū ad decimam plagaz: Qui enim rem alienam cupit/ vellet cuius rem cupit heres fieri: et ita vellet ut ille non haberet primogenitos. Et ideo iure in primogenitis punitur/ qui rem alienam male cupit. Hęc decem precepta sunt decę chorde psalterij decachoridi. Lange primam chordam/ et primum vitum occidisti: et sic dicitur alijs. Steterunt percul. Beatus Gregorius. In quibusdam locis scripturę historia seruanda est et allegoria: et sepe sola allegoria que redanda est: alij sola historia: et allegoria est tacenda/ ut tardiores pascant per historia: et velociores ingenio/ per allegoria etc. Super eo holo. Holo caustum totum incendebat domino: sacrificium vero non totum: sed pars dabatur offerentibus: qui simul eam comedebant: Pars alia sacerdotibus: et alia domino. Et quia tales comesationes solent homines reconciliare/ dicebant pacifica. Propter vero dicuntur pacifica/ que fiebant pro pace habenda vel preseruanda.

Non ascēdes p gradus. Contra: Infra. xxvij. g. le-
git q̄ sacer dos qm̄ imolabat / ascēdebat p gradus ppter alta
r̄ altitudinē. Sol. h̄ic phibet dñs fieri gradus perpetuos
r̄ altari imobilitate adherētes: sed nō phibet scabellū suppo-
ni pedibus sacerdotis volētis imolare: cū aliter nō posset p/
pter altari altitudinē:

Et de illo scabello in-
telligit de q̄ dicit in-
fra. Vel forte tñ spū-
aliter intelligit hęc p/
hibitiō graduū altari.
Expōitiō Ca. XXI.

Ec sūt iudi-
cia. Quia in-
obediētia iu-
ste puniēda est: ideo
recte post p̄cepta q̄
b̄ obediēdiū dat dñs
iudicia: q̄b̄ iobediēti-
as puniat. Lex em̄ data
est duris in flagelluz:
iudiciū i p̄dagogū /
sed p̄ceptū in signū. c

Si emeris. i. si eme-
ris aliq̄ hebreuz: vt
sit tibi seruus. **S**er-
annis seruiet: Nisi
interuenerit interi iu-
bile. **L**iber gra-
tis. i. p̄ libertate sua:
Nec aliqd̄ dabit dño
nec p̄ seruitio quo ser-
uiuit aliquid accipiet
ab eo. **L**i Deur̄. xv.
c. dicit: **L**i tibi vendi-
tus fuerit frat̄ tuus hebreus: r̄ sex annis seruiet tibi:
in septimo anno dimittes eū liberū: quē libertate donaueris /
nequaquā vacuū abire patiaris: s̄ dabis viaticū. **E**t vxor
egrediet̄: r̄ filij eius: si quos genuit. **E**t vxorē quā dñs su-
us dedit ei nolēs dimittere: vxorē r̄ liberos / **D**ñs. i. sa-
cerdotib̄ p̄sentabit ad ostiū tabernaculi. **S**z contrariū videt̄
Deur̄. xv. c. vbi dicit: Assumes subulā r̄ p̄forabis aurē eius
in ianua dom̄: tuę: Nō ergo ad ostiū tabernaculi. Sol. For-
te p̄mo offerebat̄ seruus sacerdotibus ad ostiū tabernaculi: et
post dñs reducebat̄ eū: r̄ in ianua dom̄ suę p̄forabat̄ ei aurē
ex iussu sacerdotis. Vel forte tabernaculū dicit dom̄ ei: qz
est cōmune omnīū. **E**t qd̄ tacet̄ hic de ancilla in Deur̄. xv.
d. supplet̄. **S**ubulā: instrumentū quo suunt solutares.
Ser in seculū. i. dū viuet: vel vsq̄ ad iubileū: **L**i em̄
liberabit̄. **F**iliā suā in famulā: **L**i ex quo filia vē-
dita fuit in famulā: videt̄ q̄ eadē lex sit in filia et ancilla: quia
filia tā ancilla est. Sol. Aliud est vendi in ancillā: r̄ aliud i fa-
mulā. Ancilla / serua dicit̄: sed famula / concubina: quā greci
mō pheton vocāt. i. amicā. Sed videt̄ q̄ lex ista contraria
sit. Supra. em̄. xx. b. phibet̄ ē oīs cōcubitus: excepto federe
nuptiali: vbi dicit̄ est: Non mechaberis: hic vero lex videt̄
inuere: q̄ liceat v̄dere filiā in p̄cubinā. Sol. v̄dere filiā in
p̄cubinā / permissio est: nō p̄ceptū: Neq̄ h̄ inuuit q̄ liceat: s̄
docetur quid iuris sit: r̄ qd̄ fieri debeat: cuius quis vendit fili-
am in concubinam. Tamen quidam dicunt q̄ nomine con-
cubinatus intelligitur priuatum matrimonij: r̄ sic licitū erat
vendere filiam in concubinam. **N**on egredietur
sicut ancille. i. sine precio. **S**i displicuerit: post
q̄ humiliata est ab eo. **S**i. i. quis: spreuerit: id est hu-
miliauerit concumbendo cū ea: nec vxorem faciendo: o-
faciet illi: id est sicut filie dotem apponet. Infames enim
sunt nuptie sine dote. **S**i autem filio. Nota si quis fi-
liam alterius / non sibi sed filio suo emisset: eadem lex erat / et
idem faciendum. Tribus autem modis poterat fieri: quia si
ipse vel filius humiliauerit eam in concubinam: id est non fa-

illō de sect̄ lapidib̄. Si em̄
leuauerit cultrū tuuz sup eo /
a polluet̄. Nō ascēdes p gra-
d̄ ad altare meū: ne reuelet̄
turpitudō tua. **C**a. XXI.

Hec sunt iudicia que
appones eis: Si eme-
ris seruū hebreū / sex
annis seruiet tibi: in septimo
egrediet̄ liber gratis. Cū q̄li
veste intrauerit / cū tali exe-
at. Si habēs vxorē / et vxor
egrediet̄ simul. Sin aut̄ dñs
dederit illi vxorē / r̄ peperit fi-
lios r̄ filias / mulier r̄ liberi ei
erūt dñi sui: ipse vero exiit
cū vestitu suo. **Q**uod si dixerit
suus: Diligo dñm meū r̄ vxorē
ac liberos: nō egredietur li-
ber: offerat̄ em̄ dñs dijs / et
applicabit̄ ad ostiū r̄ postes:
b perforabit̄q̄ aurē eius subū-

etiam vxorem: si postea displiceat ei vel filio: prouideat et
dotem r̄ vestem r̄ virum propter humilationē / si nec agno-
minauerit sibi. Si vxorem eā duxit: r̄ postea displicet: iuxta
legem vxorem faciat ei: id est non poterit eam dimittere / sine
libello repudiij: sicut fit vxoribus repudiatis: vt legit̄ Deur̄.

xxij. a. Similiter fa-
ciendū si filio suo eam
coniunxerit in vxorē.
Si autem ista tria nō
fecerit: id est nec ipse
eam humiliauerit sine
agnominatione: nec fi-
lio suo eam dederit in
vxorem: ancillarū mo-
re egrediet̄ gratis:
id ē nec dabit nec ac-
cipiebat̄ precij: **V**e-
dere autem vel copu-
lare viro non hebreo
non poterat dominus
qui emerat eā. Si ve-
ro seruo hebreo copu-
labat eam: ipsa cū ma-
rito suo libera gratis
egrediet̄ septimo
anno. **Q**uod precij
um pudicitie: id est
virum et dotem r̄ ve-
stes prouidebat ei p̄
precio pudicitie abla-
te. **G**ratia abs-
qz pecunia. Inter-
lin. Sic seruus hebreus:
Ergo seruus hebreus
nihil accipiebat. **C**on-
tra. Deur̄. xv. c. legitur: Dabis ei viaticum de gregib̄ r̄ de
area: r̄ de torculari r̄. Sol. Ibi monet dominus seruo da-
re viaticum: non quia teneatur: sed ex honestate. Unde sic
intelligit̄ hic: Nihil accipies ex debito seruitutis. **Q**ui
aut̄ nō est insidiatus: **Q**uere et lege illam glosaz̄ Rabani
que sic incipit: Qui non est insidiatus r̄. **S**ed deus
tradiderit illum. Ex hoc videtur / vt dicit̄ Augustinus: si
quis volens occidat alium q̄ deus non tradidit illum in ma-
nus occidentis: Quod falsum est: quia nisi deus tradidit /
ser / non posset eum occidere. Ad hoc dicit̄ Auḡ. q̄ reuera si
quis volens vel nolens occidat aliquem / deus tradidit in ma-
nus occidentis: sicut r̄ filium suū tradidit. **S**z quando volēs
quis occidit alius: tunc et deus tradidit illum qui occidit:
et voluntas occidentis concurret in necem illius. Quando
vero nolens quis occidit aliu: tunc solus deus dicitur trade-
re illum qui occiditur in manus occidentis: quia voluntas
occidentis non concurret. **H**oc igitur interest: quia hoc tan-
tum deus facit: illud aut̄ et deus et homo: **S**z non sicut de-
us ita et homo: **D**eus em̄ iuste: licet occulta sit iusticia: ho-
mo vero dignus pena: r̄ tñ occidit quem deus vult occidi.
Non em̄ ministeriū deo p̄bet iubenti talis occisor: sed sug-
malicie r̄ cupiditati deseruit: **U**nde in eodem facto / deus de
occulta iusticia laudat̄: r̄ homo de propria iniquitate puni-
t̄. **L**ocū quo fugere debeat. **E**t erit ibi / donec per iu-
dices ciuitatis illius reconciliet̄: r̄ vsq̄ ad mortē summi sacer-
dotis: Tunc em̄ redire poterat securus ad propria. **D**e his
ciuitatibus habetur **Nu.** xxv. b. **Deur̄.** xix. a. et **Josue.** xx.
a. **Q**ui vero ex industria occiderat / etiam ab altari euelleba-
tur. **Q**uod fecit salomon de ioab. iij. **Reḡ.** ij. c. **I**nstar harū
ciuitatū / habemus nos loca deo dicata: **D**atorem tñ immu-
nitatem prestant / q̄ ille ciuitates. **S**aluat̄ em̄ in eis / etiā vo-
lēs homicida r̄ quilibet fugitiuus. **L**i qd̄ā exceptionē faciūt:
Si em̄ pro homicidio vel furtō facto i ecclesia / vel huiusmo-
di / fugiat ad ecclesiā / dicūt inde debere extrahi r̄ puniri. **S**i
quis p̄ industriā. **Deur̄.** xix. c. **S**i q̄s odio habet̄ r̄.

B

Leuit. 24. c.
15. q. 1. c. nec
bis.

Ro. 8. f.